

KATOLIČKI LIST

ZVONIK

GODINA: II

BROJ: 12

Subotica, listopad - oktobar 1995.

Cijena: 2,00 N. din

DO MIRA S KRUNICOM U RUCI

zkh.org.rs

Piše: Stjepan Beretić

Imendani u listopadu: 1. Terezija, 2. Anđelko, Anđelka, Angelina, 4. Franjo, 6. Bruno, 13. Eduard, Edo, 15. Terezija, 16. Hedviga, Margareta, 17. Ignacije, Vatroslav, 18. Luka, 20. Vendelin, 21. Uršula, 22. Dražen, 23. Ivan, 25. Darija, 26. Dmitar, Demetrije, Zvonko, 27. Sabina, Gordana, 28. Šimun, Tadej, Tadija, Siniša, 29. Narcis, Donat, Darko, 30. Marcel, 31. Alfons, Vuk

SVETA TEREZIJA OD DJETETA ISUSA

(* 2. 01. 1873. + 30. 09. 1897.)

"Ništa ne odbijati dragome Bogu"

"Moje zvanje je ljubav...u srcu Crkve svoje majke bit ću ljubav. Tako ću biti sve. Sasvim mala sestra Terezija od Djeteta Isusa i od Svetoga Lica, nedostojna karmelićanka".

Deveto dijete svojih roditelja. S petnaest godina postala karmelićanka da bi spašavala duše i molila za svećenike. 28 godina poslije smrti proglašena svetom. Terezija je djevojka česte svete Pričesti. Željela je iz dana u dan samo spašavati duše. Divna svetica, koja je osvojila svijet. Terezija je zadužila cijeli kršćanski svijet svojim životopisom: "Povijest jedne duše". Pisala je stihove. Svetica koja će vjerojatno biti proglašena učiteljicom Crkve. Terezija je Isusova zaručnica. 30. rujna 1897. godine otišla u susret svome Zaručniku uz riječi: "Moj Bože, volim te!"

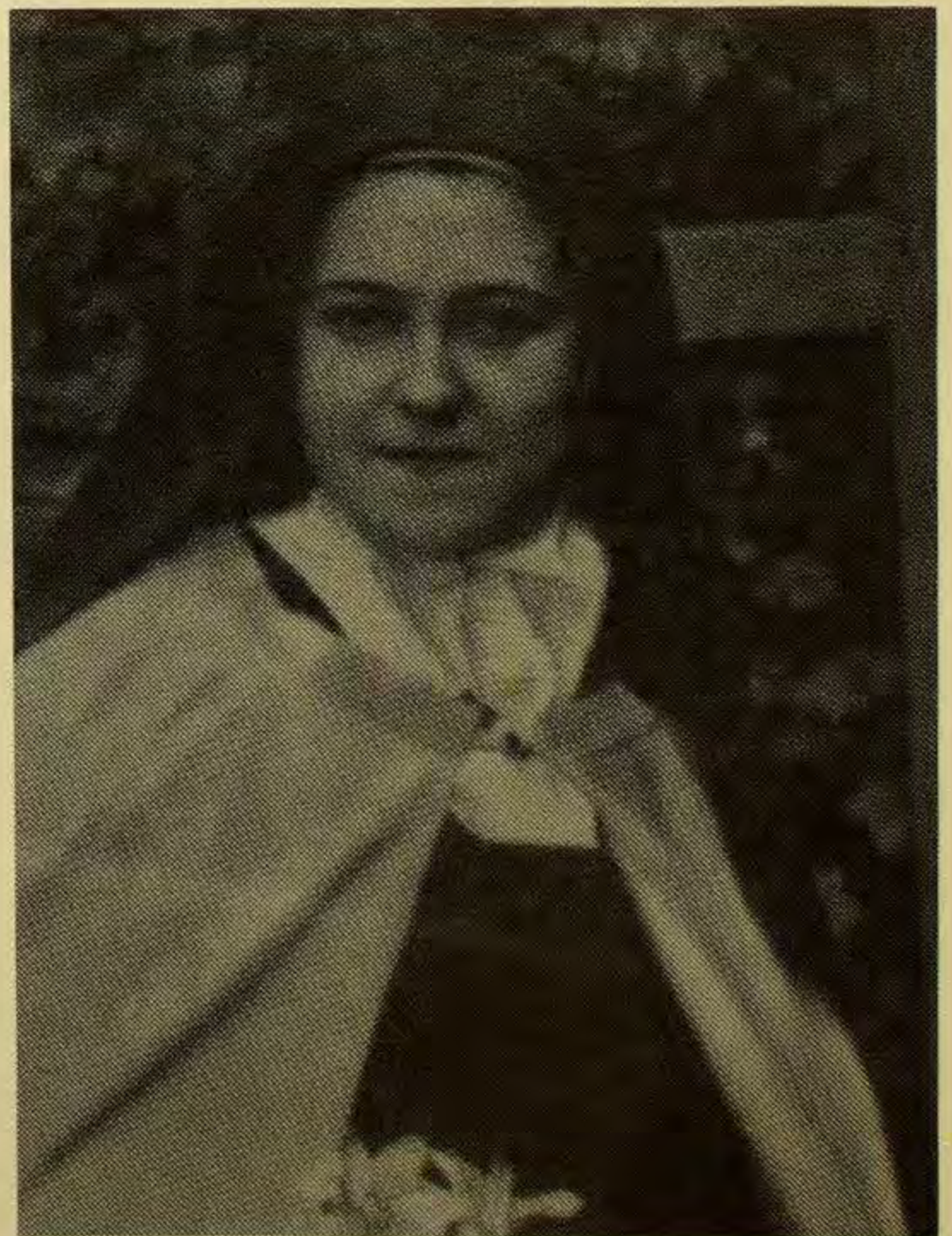
Terezija je imala istom dvije godine kad je poželjela postati karmelićankom. Kao mala djevojčica uživala je u tome da se ne tuži kad joj štogod uzmu. Svojoj majci je podnosila dnevni izvještaj o svojim žrtvicama. Toliko je željela samo Bogu živjeti da je izmisila igru pustinjaka. Vraćajući se iz škole, dio puta je prolazila zatvorenih očiju. Njezine su sestre Paulina i Marija već bile u Karmelu. I ona je žarko zaželjela ući u Karmel. S petnaest godina je postala karmelićanka. Božićna noć 1886. godine je noć njezinog velikog obraćenja Bogu. Učvrstila je svoju odluku. Svome duhovnom vođi je rekla da za nju nebo znači činiti dobro na zemlji. Zabilježila je u svome dnevniku da je u Karmel stupila bez ikakvih iluzija, zato da spašava duše i u prvom redu zato da moli za svećenike.

Prihvatila je strogost Karmela: šest i pol sati valjalo je provesti u molitvi časoslova i u razmatranju, pet sati je trebalo raditi, dva sata je provodila u zajedničkom zanimanju, jedan sat se bavila svojim poslom, pola sata je trebalo slušati pouke sestre magistre, za jelo su ostala nepuna dva sata, spavalo se šest do sedam sati. Unatoč velikoj duhovnoj suhoći, voljela je Karmel. Molila je Isusa da je obdari milošću te doživi mučeništvo srca i mučeništvo tijela. Kad joj je sestra magistra nabrajala mane, patila je. "Morala sam se boriti. Bila sam neprilagodive naravi. Nije bilo dana kad nisam bila ranjena". Ipak je

molila: "Daj mi mučeništvo...Neka me nitko ne štedi. Mogu me i nogama gaziti. Mogu me ostaviti posve nezapaženu. Neka budem kao zrnce prašine". Pjevala je Bogu svojim mladim životom: "Pjevam i uvijek ću pjevati. Pjevat ću i onda kad svoje ruže moram brati u trnju. Pjesma će mi biti tim ljepša što je trnje dulje i oštrije". Na smrtnom se času ispunilo njezino proročanstvo: "Moje zvanje počinje istom sada. Moje poslanje je naučiti druge da vole Gospodina Boga...da pokažem dušama moj mali put. Dobri Bog će učiniti sve što budem htjela zato što nikada ništa nisam učinila protiv njegove volje. Da, učinit ću da na ljude pada kiša ruža".

Cijeloga svoga života želi tako voljeti Gospodina Isusa kako ga još nitko nije volio. Samo je njega željela naći. Ona neće nikada učiniti nešto što bi Isusa ražalostilo. Radije bi umrla nego da bi namjerno učinila makar i najmanju pogrešku. Takvom je zaručničkom ljubavlju voljela. U Starom zavjetu se upoznala s Bogom koji nas voli poput majke. Uvjerena je da ovdje na zemlji Boga možemo voljeti samo onoliko koliko volimo ljude. Biti malen i slab i sve svoje pouzdanje staviti u Isusovo beskrajno milosrđe, to je najbolji put do savršenosti. Terezija je svetica koja je živjela u ozračju velikih kušnja. Živjela je prokušanom vjerom. Svoj duhovni život zove malim putem duhovnog djetinjstva. Voljela je ovaj život kao jedinu i kratku priliku za život iz vjere. "Tako je slatko služiti dragom Bogu u tamnoj noći i teškoj kušnji. Ta, imamo samo kratko vrijeme zemaljskog života da živimo iz vjere."

Terezija je zaštitnica katoličkih misija. Zaštitnica je svećeničkih i redovničkih zvanja. Što je za života obećala, i danas čini. Na njezin zagovor Bog obasiplje ljude kišom ruža svoje milosti.

Uređuje: o. Marijan Kovačević

SVETI ANTUN UČITELJ MOLITVE

3. Stečena i ulivena kontemplacija

Vergilio M. Gamboso u knjizi "Sv. Antun Padovanski" piše:

"Sjećam se jednoga svoga dragoga brata, teturao je pod teretom diploma, a kad biste ga upitali što o kontemplaciji, samo bi vas prestrašeno pogledao. Tko zna što je o njoj mislio! I u tzv. duhovnim okolinama, a da ni ne govorimo o običnom svijetu, pa i najučćenijem, susrećemo se sa stotinu predrasuda o toj temi koja je ipak za svako dijete Božje tako očaravajuća.

U Čudotvorčevim je spisima često susrećemo, pod različitim vidikom. Ako bismo je prešutjeli, ostavili bismo veliku prazninu u prikazu duhovnosti našega Sveca. Što dakle razumijevamo pod kontemplacijom? Najopćenitije, to je oblik šutljive molitve: usta šute, samo srce udara. Nalazimo se u dodiru s Bogom: "Tko ima moje zapovijedi i čuva ih, taj me ljubi. A tko mene ljubi, njega će ljubiti moj Otac, i ja ću ljubiti njega i njemu se očitovati. Ako me tko ljubi, čuvat će moju riječ, pa će i Otac moj ljubiti njega, i k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti" (Iv 14,21.23). Tako se izražava misterij stanovanja Trojstva u vjerniku: Bog se otkriva u tebi, ti se otvaraš u njemu.

Krećemo se, dakle, u toj nadnaravnoj atmosferi. Makar smo prah i pepeo, pod teretom tolike bijede, uprljani tolikim grijesima, Bog nas ljubi i privija nam se. Kontemplacija znači: zastati, uronjeni u to preobilje Božje objave, u klanjanju punu zahvaljivanja. Kad u to uronimo, zaplakat ćemo od radosti i zahvalnosti. Za stare monahe, kontemplacija se sastojala u promatračkom čitanju Biblije, u udivljenju pred čarobnošću svega stvorenoga, u vjerničkom pogledu na povijest duša i povijest svijeta, u očekivanju vječnih radosti kojima nema kraja... U tom smislu, kontemplacija je otvorena svima. Nema u njoj ništa spektakularno, povlašteno, izvanredno. Sjetimo se samo seljaka iz Arsa: bio je autentični kontemplativac na crti Evanđelja.

Ta stečena kontemplacija stoji na raspolaganju svakoj duši dobre volje. No, postoji i kontemplacija u užem smislu, a o njoj nam piše Evanđeoski učitelj: "Kontemplacija ne ovisi o volji kontemplativca, u njoj posvemašniju inicijativu ima Stvoritelj" (II, 232). On jedini ulijeva slast kontemplacije komu hoće, kada hoće i kako hoće. To je pogled pun svjetla i ljubavi što ga duša upravlja prema Trojstvu, to je opojenost božanskim slatkoćama. Doslovno: "Dulcedo contemplationis ex amore nascitur Creatoris." To znači: "Slast kontemplacije rađa se iz ljubavi prema Stvoritelju" (III, 286). A na drugom mjestu piše: "Kontemplativac se užetom božanske ljubavi izdiže iznad zemlje i visi u zraku opojen slašću kontemplacije" (II, 392). I kao da nam se sam otkriva: "O, kako je silan u vjernikovu srcu žar ljubavi, ushita i kliktanja!" (III, 32).

U pogledu različitih vidika kontemplacije, Čudotvorac naglašava sad jedan, sad drugi. Najprije intelektualni vidik: "U kontemplaciji živahnost ljudskoga uma, rasvijetljena od Boga, prekoračuje granice ljudskog pothvata." A onda vidik ljubavi: "U duhu iščezavaju vidljive stvarnosti, te molitelj biva preobražen djelovanjem Božje milosti u jedno posve novo stanje, nepristupačno pukim ljudskim silama" (III, 97). Duša postaje nedohvatljiva prolaznostima, posve obuzeta Bogom.

To je neke vrsti "ugrabljenosti" (raptus). Kontemplativci, veli, "bivaju ugrabljeni - ne tijelom, nego duhom - sve do trećega neba gdje čistim duhom motre slavu Trojstva. Ondje uhom srca čuju stvari koje se ne daju riječima izraziti, pa čak ni mišlju posve shvatiti" (I, 37).

Sv. Antun bijaše veliki mistik. Takva ga prihvaća i umjetnost i pobožnost: on je kontemplativac što preobražen u naručju drži božansko Dijete. I u samom trenutku kad zauvijek ostavlja ovaj putnički i borbeni život, on ima viziju, gleda svoga Gospodina kako silazi s neba da ga osobno otprati u blaženstvo bez granica. Molimo da bismo i mi, koliko je to već ovdje moguće, mogli vidjeti Kralja slave: u poniznosti, u poklonstvenoj pobožnosti, u neiscrpljivoj dobroti prema braći ljudima."

ULOGA ŽENE U CRKVI

U svom pismu "CHRISTIFIDELES LAICI" (Vjernici laici) papa Ivan Pavao II. posebno se osvrnuo na ulogu žene u Crkvi. Ovdje kratko prikazujemo Papinu misao.

Sinoda biskupa o laicima posvetila je posebnu pozornost položaju i ulozi žene u Crkvi s određenom nakanom: "priznati, pozvati da svi i još jednom priznaju, nenadomjestiv doprinos žene u izgradnji Crkve i u razvoju društva; učiniti, k tome, detaljniju analizu o sudjelovanju žene u životu i poslanju Crkve" (br. 49). Treba uložiti još puno napora da se obrani i promiče osobno dostojanstvo žene, kao i njezina jednakost s muškarcem. Što se, pak, tiče njezinog aktivnog i odgovornog sudjelovanja u životu i poslanju Crkve, Papa ističe da žena ima svoj poseban poziv. To je očito i iz Evanđelja i iz života prve Crkve. Žena, iako nije pozvana na apostolat vlastit ministerijalnom svećenstvu, ipak je od samih početaka bila uključena u djelo evangelizacije. Tokom povijesti Crkve žene su odigrale značajne uloge od velike važnosti za Crkvu. "To je priča o golemoj radišnosti, ponajčešće u krotkosti i skrovitosti, ali zato ne manje presudnoj za rast i za svetost Crkve" (br. 49). Tu priču, ističe Papa, potrebno je obnoviti, proširiti i pojačati danas u raširenoj svijesti o dostojanstvu i pozivu žene kao i pred hitnom potrebom nove evangelizacije i veće humanizacije društvenih odnosa.

Na temelju Krštenja i Potvrde i žena i muškarac postali su dionicima trostruke Kristove službe - svećeničke, proročke, kraljevske - i samim tim su osposobljeni za djelo evangelizacije. Žena ovaj apostolat vrši na sebi svojstven način u skladu sa svojim dostojanstvom. Žena ne može primiti sakrament Reda. To je odluka koju Crkva vidi u odluci Isusa Krista. Tu odluku tumači slika Krista Zaručnika i Crkve Zaručnice. Ono što je bitno pri tom jest činjenica da se tu "nalazimo na području funkcije, a ne dostojanstva i svetosti" (br. 51).

Praktične mogućnosti prisutnosti i djelovanja žene u Crkvi su velike: sudjelovanje u dijecezanskim i župskim pastoralnim vijećima, sudjelovanje na dijecezanskim sinodama i posebnim koncilima; žene se mogu angažirati u pripravljanju pastoralnih dokumenata i misionarskih inicijativa; suradnice su poslanja Crkve u obitelji, u profesiji i u društvenoj zajednici; žena ima posebnu zadaću u okviru evangelizacije i kateheze, kao i na najrazličitijim područjima odgoja, kao i u svemu što se odnosi na prihvaćanje Božje Riječi, njezina razumijevanja i njezina priopćavanja, također kroz studij, istraživanja i teološka predavanja (usp. br. 51).

Žena sama mora otkrivati svoje osobno dostojanstvo putem evangeliziranja same sebe. Osobito glede dva velika zadatka. To su bračni život i materinstvo. Stoga se, gdje god žena bila i radila, mora poštivati njezino osobno dostojanstvo, a osobito njezin poseban poziv: žene i majke. Vrlo je značajno Papino razmišljanje: "Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on" (Post 2,18). Bog Stvoritelj čovjeka je povjerio ženi. Zacijelo, čovjek je povjeren svakome čovjeku, ali na poseban način povjeren je ženi jer, kako se čini, žena zahvaljujući naročitom iskustvu svoga materinstva, ima neku posebnu osjetljivost (senzibilnost) za čovjeka i za sve ono što predstavlja njegovo istinsko dobro, počev od temeljne vrednote života. Kako su velike mogućnosti i odgovornosti žene u tom području, u vrijeme kad razvoj znanosti i tehnike nije uvijek nadahnut i primjeren pravoj mudrosti, uz opasnost 'dehumanizacije' ljudskog života, naročito onda kad bi on trebao veću ljubav i velikodušnije prihvaćanje".

Papa nije zaboravio istaknuti potrebu nužne suradnosti i suradnje muškarca i žene u poslanju Crkve. To je i nacrt Stvoriteljev. Muškarac i žena su korijen svake druge zajednice i znak onog zajedništva ljubavi koje tvori otajstveni prisni život Trojedinog Boga. Kršćanska obitelj po bračnoj i obiteljskoj ljubavi ostvaruje svoje sudjelovanje u proročkom, svećeničkom i kraljevskom poslanju Isusa Krista i njegove Crkve. U tom smislu Papa osobito ističe veličinu i svetost sakramenta Ženidbe kojim su prosvijetljeni i nadahnuti svi odnosi između muškarca i žene.

Priredio: Andrija Anišić

Uređuje: Andrija Kopilović

VELIKI BIBLIJSKI LIKOVI**SUCI**

Jedna od značajnih knjiga Starog saveza svakako je knjiga o Sucima. Ona obrađuje prijelazni dio povijesti Izabranog naroda, nakon useljenja u Obećanu zemlju, pa do prvih kraljeva. Naime, moramo znati da je društveno uređenje kod Izraelaca na početku teokracija. To znači jedini je Bog kralj i gospodar svoga naroda, a narodom upravljaju od Boga pozvane i postavljene osobe kao što su to bili, na primjer, u vrijeme Izlaska Mojsije i Jošua. Nakon useljenja u Obećanu zemlju Bog poziva pojedine ljude u službu poglavara naroda koji su uglavnom imali sudsku i vojnu vlast. Po tim ljudima cijela se knjiga i naziva Knjiga o sucima.

Zajednički nazivnik poruke ove knjige je svakako činjenica da se Bog i dalje nesmanjenom revnošću brine za svoj narod. Međutim, jednako je tako uočljivo u ovoj knjizi da je narod, nakon useljenja u Obećanu zemlju, padao maltene danomice u iste grijeh, a to je otpad od Jahve i priklanjanje tuđim bogovima. Kazna je bila redovito istovjetna, a to je gubljenje slobode i autonomnosti u svojoj zemlji. I plan oslobođenja je skoro istovjetan: narod se obraća i zavapi Gospodinu Bogu. Bog podiže jednog od sudaca, stavlja ga na čelo naroda i ovaj, Božjom snagom a ne svojom mišicom oslobađa narod ropstva i uspostavlja socijalni i religiozni mir u Izabranom narodu.

Knjiga o sucima kraće ili dulje izvještava o trinaestorici sudaca u vremenu od ulaska u Obećanu zemlju do uspostave kraljevske vlasti. Neke spominje samo kratko, a o nekima se piše opširnije. Mi ćemo u prikazu velikih likova iz Knjige sudaca spomenuti dvojicu: Gideona i Samsona, o kojima se više zna i poznati su mladom naraštaju iz biblijskih filmova.

GIDEON

Nakon otpada naroda od Boga, za kaznu su potpali pod vlast Midjanaca. Poziv Gideonu dolazi direktno od Božjega anđela koji mu se ukazuje i daje mu nalog da stane na čelo naroda i oslobodi ga ispod midjanske vlasti. Poziv je upućen u obliku saveza. Bog se sam objavljuje i sklapa savez s Gideonom. Prva Gideonova zadaća bila je borba protiv idola i drugih bogova, tj. rušenje Baalovih žrtvenika. U borbi za oslobođenje naroda od midjanske vlasti vrlo je upečatljiv Božji zahvat u broj naoružanih osloboditelja. Naime, Bog je htio da nitko ne pomisli da je spašen vlastitom silom ili oružjem, nego da je On onaj koji pravednika spašava. Višetisućnu vojsku Bog znakom smanjuje na tristotine ljudi koji pod vodstvom Gideona izvode pobjedu nad daleko većom midjanskom vojskom. Još jedan detalj iz ove bitke je važan. Tri stotine Gideonovih vojnika nije imalo zadatak izvršiti ubojstvo nad Midjancima, nego je Bog učinio da su Midjanci okrenuli mač jedan protiv drugoga, jer je prepad bio noću uz ogromnu galamu. Tako se Gideonova vojska nije ogriješila prolijevanjem krvi, a ipak je postigla pobjedu. Poslije uspostave ponovnog mira, Gideonu je ponudena kraljevska vlast - njemu i njegovom potomstvu. No, on - vjeran predaji otaca - otklanja tu čast riječima "Ne, neću ja vladati nad vama, a ni moj sin, Jahve će biti vaš vladar" (Suci 8,23). Ono što je za nas, kao čitatelje Božje riječi, važno istaći jest Gideonova poslušnost Božjoj riječi, njegov savez s Bogom i vjernost predaji otaca. Poruka cijelog događaja je da se Bog i u najtežim vremenima brine za svoj narod koji se obraća i njemu vapije i čezne za pravim mirom.

SAMSON

Samsonovo rođenje proročki je znak rođenja Spasitelja. Andeo Božji je navjestitelj Samsonovoj majci, nerotkinji, da će začeti i roditi sina, koji će biti od majčine utrobe Bogu posvećen. Andeo dapače daje upute i o odgoju djeteta a ne samo o njegovu rođenju. Dijete je rođeno i roditelji su postupili po anđelovoj uputi. U odrasloj dobi on se ženi strankinjom i ta mu ženidba donosi poniženje čega biva svjestan te otpušta svoju nezakonitu ženu. Njegova borba je protiv Filistejaca, kojima su u ono vrijeme bili potčinjeni Izraelci. I kod Samsona se očituje višestruko da je Bog onaj koji je Samsonovom tijelu darovao izvanrednu snagu, a njegovom umu veliku jasnoću. Više puta je Samson ponizio Filistejce tom svojom snagom sukobljavajući se sa cijelom četom vojske.

Poznati je opis uloge žene kojoj se Samson povjerava. Ime joj je prema hebrejskom izvorniku Delila, a u književnosti je poznata kao Dalila. Ovo je tema čestih filmskih motiva, jer je događaj nadahnuteljski. No, za čitatelja Svetog pisma poruka je vrlo jasna: Samson je oličenje same snage Božje, ali njegova ljudska slabost, pa i grešnost, nije od njega oduzeta. Bogu je posvećen, ali s tim nije izgubio svoju slobodnu volju, niti sklonost ka grijehu. Koliko god je bio oruđe u ruci Božjoj, nije prestao biti i slobodan čovjek. Napose u odlučivanju kada se radilo o njegovom moralnom životu. Međutim, sloboda odlučivanja nije sloboda izabrati zlo, nego biti slobodan od zla. Prihvatiti zlo uvijek je moralna krivica i grijeh. Žena je nadmudrila i Samsonovu snagu i njegovu mudrost, te joj odaje tajnu svoje snage. Bog prezire ovakav Samsonov čin poniženja i dopušta kaznu, koja je za Samsona bila smrtonosna. No, Samson ostaje i u svom pokajanju velik, jer prihvaća Božju kaznu, prigiba svoju volju pred Božjom pravdom i ostaje vjeran Bogu svojih otaca. Kao nagrada, snaga mu se ponovno vraća da bi izvršio osvetu i pokazao da je Bog s njim, makar u toj osveti i sam biva žrtvom. Ova osveta u stvari je izražaj pravde koji je opet biblijski jasan: Bog je na strani svog naroda i svojih ne napušta, pogotovo u času kada se pokajnički vraćaju k njemu.

Ova Knjiga puno puta zbunjuje čitatelje jer opisuje mnoge ratove koji bi se mogli učiniti od Boga blagoslovljenima i pomognutima. No, moramo teološki dobro razumjeti Bibliju. Ratovi su, nažalost, ljudsko djelo, redovito nepravedno sredstvo porobljavanja čovjeka po čovjeku ili naroda po narodu, ali Bog, koji upravlja poviješću, može i to ljudsko zlo okrenuti u spasenje ili kaznu i tako odgajati svijest potrebe obraćenja i aktivne izgradnje mira.

NAŠI KRAJEVI - MISIJSKO PODRUČJE

(uz Svjetski misijski dan 22. 10. '95.)

Isusova riječ: "Podite, dakle, po svem svijetu i propovijedajte evanđelje svakom stvorenju... Krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga" - i danas je i vrlo aktualna. Još uvijek veliki dio čovječanstva nije upoznao Isusa Krista i nije prihvatio njegovo evanđelje. Stoga je i pred suvremenom Crkvom veliki misijski posao za koji ona treba beskrajno puno radnika.

Mi u ovim krajevima, kad govorimo ili slušamo o misijama, obično razmišljamo o Africi, Aziji... Pred očima su nam crni domoroci. Mislimo na Indijance i Indijce, Kineze i Japance... A što je s našim krajevima i s ljudima s kojima se možda danomice susrećemo?! Koliko je među nama onih koji Krista ne poznaju i koliko je u našoj sredini onih koji su se od Krista i od Crkve udaljili?! Naši krajevi su doista jedno veliko misijsko područje.

Župnik sam župe u kojoj se nalazi mnogo solitera, u kojima živi puno takvih ljudi. Taj dio naziva se "Prozivka". Često znam reći: "Prozivka - moja Afrika". To je moje misijsko područje. I tražim načina kako doći do svih tih ljudi i reći im da Bog postoji i da ih neizmerno ljubi; kako im navijestiti Kristovo evanđelje - najbolji program života, Put koji vodi k istinskoj sreći?! I vjerujem da će mi Gospodin poticajima Duha Svetoga pokazati način... Kako i koliko bi tu dobro došli misionari i misionarke - gorljivi i puni Duha,

odvažni i spremni život dati za svaku dušu... I koliko je takvih "Prozivki" u našim gradovima i kolika su sela takve "Prozivke"?! I čini se, ako se i dalje bude smanjivao broj svećenika, redovnika i redovnica, da ćemo uskoro i mi čekati misionare i misionarke iz nekih stranih zemalja.

Kad u nedjelju 22. listopada 1995. godine budemo slavili Svjetski misijski dan, nemojmo misliti samo na Afriku i daleke zemlje i tamošnje vrijedne misionare i misionarke. Mislimo i na naše misijske krajeve i na one koji u ovim krajevima navješćuju Kristovo evanđelje. Molimo za sve one koji u Boga ne vjeruju i za sve one koji su se od Boga udaljili. Molimo i za naše misionare - svećenike, redovnike i redovnice - da ljudima današnjice znaju navijestiti Evanđelje na prikladan i privlačan način, kako bi što više ljudi bilo Kristom zahvaćeno. Na taj će se način moći ostvarivati geslo ovogodišnjeg Svjetskog misijskog dana koje je istaknuto na misijskom plakatu: ŠIRIMO CIVILIZACIJU LJUBAVI.

Molitvom i žrtvom, i svojim kršćanskim svjedočenjem svi možemo već danas postati misionarima. A svojim novčanim darovima - makar i skromnim u neimaštini u kojoj se nalazimo - također možemo pridonijeti misijskom radu.

IZ PAPINE PORUKE ZA MISIJSKI DAN

I ove godine je Papa poslao svoju poruku svim katolicima svijeta povodom Svjetskog misijskog dana. Ovdje prenosimo neke dijelove te Poruke.

Zanos za naviještanje Evanđelja

Svjetski misijski dan je prilika od Gospodina iskati

sve veći zanos za naviještanje Evanđelja: to je prvo i najveće služenje koje kršćani mogu pružiti ženama i muškarcima našega doba koje je označeno mržnjama, nasiljima, nepravdama i nadasve zamračenjem pravog smisla života. Kad se treba sučeliti sa sukobom života i smrti u koje smo uvučeni, doista ništa ne pomaže kao vjera u Sina Božjega koji je postao čovjekom i došao među ljude da "život imaju, u izobilju da ga imaju" (Iv 10,10). Vjera u Uskrsloga pobjeđuje smrt: vjera u Krv Kristovu koja vapije glasnije od one Abele, daje nadu i vraća čovječanstvu njegov izvorni lik. /.../

Posebno se obraćam kršćanskim zajednicama koje se nalaze u stanju manjine. Osluškujući Učiteljevu riječ: "Ne boj se, stado malo, svidjelo se Ocu vašemu dati vam kraljevstvo" (Lk 12,32), dajte da iz vas zrači radost vjere u jedinog Otkupitelja, pokažite razlog nade koja Vas pokreće, i svjedočite ljubav koja vas u Kristu Isusu dubinski obnavlja. /.../

Mladi - misionari

Hrabro naviještanje Evanđelja povjereno je osobito vama, mladi. U Manili sam vas podsjetio da će Gospodin "mnogo od vas zahtijevati, tražiti najveće zalaganje svega vašeg bića u naviještanju Evanđelja i služenju njegovu narodu. Ali, ne bojte se! Njegovi su zahtjevi također mjera njegove ljubavi prema svakome od vas"... Ne prepuštajte se žalosti i osiromašenju zatvaranjem u sebe; otvorite razum i srce beskrajnim misijskim obzorima. Ne bojte se! Ako vas Gospodin poziva oputovati iz vaše zemlje da bi se zaputili drugim narodima, drugim kulturama, drugim crkvenim zajednicama, prihvatite velikodušno njegov poziv. Htio bih vam još jednom ponoviti: "Dodite sa mnom u treće tisućljeće spašavati svijet".

Predraga braćo i sestre! Neka svjetski misijski dan svim kršćanima bude velika potvrda provjere vlastite ljubavi prema Kristu i prema bližnjemu. Neka također bude korisna okolnost da bismo shvatili da nitko ne smije posustati u molitvi, u žrtvovanju, u stvarnom pomaganju misijama, koje su pružene ruke civilizacije ljubavi. Neka duh Gospodnji nadahnjuje svaki misionarski naum i dovede ga do uspjeha.

Andrija Anišić

(o) (o) (o) (o) (o)

KARDINAL FRANJO KUHARIĆ U BAČKOJ

(Nastavak)

2. KARDINAL FRANJO KUHARIĆ I DUHOVNA OBNOVA U SUBOTICI, 1 - 8. XII 1987.

U subotičkoj katedrali-bazilici organizirana je tradicionalna devetnica (duhovna obnova) u čast Bezgrešnog Srca Marijina.

Vrhunac pobožnosti i duhovne obnove bio je 8. prosinca (decembra) na svetkovinu Bezgrešnog začeca blažene Djevice Marije.

Bilo je predviđeno da navečer bude svečana sv. misa koju bi predvodio kardinal Franjo Kuharić u koncelecijaciji s biskupom Matijom Zvekanovićem i s drugim svećenicima. Ali, toga dana sve u Bačkoj je iznenadila velika snježna mećava i kardinal je zakasnio. Poslije izvjesnog čekanja, sv. misu je prikazao biskup M. Zvekanović u koncelecijaciji. Kardinal Franjo Kuharić ipak je stigao na kraju mise i obratio se vjernicima. Govorio je o blaženoj Gospi kojoj sve povjeravamo u zaštitu. Tako je ipak lijepo završila ova pobožnost i duhovna obnova.

SUSRET SA ČASNIM SESTRAMA

Sutradan, 9. prosinca u svećeničkom domu "Josephinum" u Subotici Družba sestara "Naše Gospe" proslavila je blagdan svoga osnivača, sv. Petra Furiera.

Misnom slavlju u kapeli doma pridružio se i kardinal Franjo Kuharić koji je održao vrlo poticajni govor okupljenim redovnicama ove Družbe.

3. KARDINAL FRANJO KUHARIĆ U POHODU GOSPI OD KARMELA U SOMBORU 15 - 16. VII 1988.

Pitomi grad Sombor prvi puta u svojoj povijesti svečano je dočekaio prvaka Crkve u Hrvata, kardinala Franju Kuharića na proslavu Karmelske Gospe u Marijanskoj godini.

Kardinal je doputovao u Sombor u petak 15. srpnja iz Šarengrada, gdje je pohodio novoootvoreni samostan karmelićanki stroge klauzure.

Svečani doček kardinala u Somboru bio je u 18 sati u karmelićanskoj crkvi uz pozdravni govor priora o. Mate Miloša.

SVETKOVINA KARMELSKE GOSPE 16. SRPNJA (JULA)

U 10,30 sati bilo je središnje slavlje Karmelske Gospe na hrvatskom jeziku koje je predvodio kardinal Franjo Kuharić.

Poslije svečanog ulaza u crkvu veoma lijepe povorke, kardinala su pozdravili karmelski provincijal o. Jakov Mamić i biskup M. Zvekanović.

Kardinalova propovijed bila je posvećena Majci Mariji, a naglašena je važnost njegovanja hrvatske kulture na bačkim ravninama uz dužno poštivanje svih naroda i svih kultura.

4. KARDINAL NA PROSLAVI JUBILEJA FRANJEVAČKOG SAMOSTANA U BAČU, 2. LISTOPADA 1988.

U povodu 300. obljetnice preseljenja franjevac a i puka iz Gradovrha kod Tuzle 1688. god. održan je u blagovonici franjevačkog samostana u Baču Znanstveni skup 1. listopada (oktobra) 1988. god. i održano je šest predavanja naših stručnjaka.

PROSLAVA RADOSNE GOSPE U BAČU

Povodom proslave jubileja 300. obljetnice dolaska franjevac a u Bač, svojom nazočnošću ovaj jubilej je počastio kardinal Franjo Kuharić koji je predvodio koncelebriranu sv. misu.

U svojoj propovijedi kardinal je pozvao vjernike na ljubav prema Mariji koja je vjerna suputnica našeg naroda tokom svih nevolja i povijesti.

5. KARDINAL FRANJO KUHARIĆ NA DUŽIJANCI U SUBOTICI, 15. VIII 1990.

Dolazak kardinala na proslavu Dužijance iskorišćen je da mu predamo diplomu počasnog člana Instituta "Ivan Antunović".

Kardinal Franjo Kuharić je stigao u Suboticu 14. kolovoza. U svečanoj dvorani biskupskog doma bila je mala svečanost. Ravnatelj Instituta "Ivan Antunović" Lazar Ivan Krmpotić toplim riječima pozdravio je dragog gosta ističući njegovu ljubav i brigu za Hrvate u Bačkoj i onda kada je bilo najteže. Predao mu je diplomu počasnog člana Instituta "Ivan Antunović" kao znak naše zahvalnosti. Kardinal je bio ganut tom pažnjom i lijepo je zahvalio izražavajući želju da Institut ima mnogo uspjeha u svom plemenitom radu.

Sv. misu zahvalnicu prikazao je kardinal u koncelecijaciji s biskupom Ivanom Pénzesom i sa subotičkim župnicima. U prigodnoj propovijedi kardinal je govorio o dostojanstvu čovjeka kojeg je Krist otkupio.

6. KARDINAL FRANJO KUHARIĆ NA SAHRANI BISKUPA MATIJE ZVEKANOVIĆA U SUBOTICI 26. IV 1991.

24. travnja 1991. god. predveče veliko zvono katedrale oglasilo je vjernicima da je umro biskup Matija Zvekanović.

26. travnja u 10 sati bila je u katedrali sv. misa zadušnica koju je predvodio kardinal Franjo Kuharić uz sudjelovanje pronuncija mons. Gabriela Montalva, subotičkog biskupa Ivana Pénzesa i šest biskupa i skoro svih svećenika Subotičke biskupije. U prigodnoj propovijedi kardinal Franjo Kuharić je vrlo lijepo govorio o pastoralnom radu pokojnog biskupa koji je sve učinio za dobro svoje biskupije i svih vjernika.

Osim ovih susreta u Bačkoj bilo je više naših susreta s kardinalom Franjom Kuharićem u Gospinom svetištu u Mariji Bistrici ili u zagrebačkoj katedrali gdje smo svake jeseni u septembru (rujnu) navratili na svome putu prema bistričkom svetištu.

Valja spomenuti da smo se s mons. Franjom Kuharićem susretali i prije nego što je postao kardinalom, ali ovdje donosimo sjećanje na njegove kardinalske pohode Bačkoj.

Svi ti naši susreti ostali su nam u dragoj uspomeni zbog ljubavi kojom nas je kardinal Franjo Kuharić uvijek primao i ispraćao. Na svemu tome najljepša hvala uz molitvu da ga milost i pomoć Božja prati do kraja života.

Bela Gabrić

*"Zajednička molitva krunice u obitelji
produbljuje i usavršuje
zajedništvo obitelji
u međusobnom poštivanju i ljubavi;
učvršćuje vjeru i vjernost;
umnaža velikodušnost
u prihvaćanju života."*

Franjo kard. Kuharić

Papino srce - najveće srce svijeta

Od onog dana kada je Isus rekao Petru: "Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima" (Mt 16,18-19)- u Crkvi je uvijek Petrova uloga bila najvažnija i njegova osoba najčasnija.

Redali su se poslije Petra pape jedan za drugim, i tako sve do Ivana Pavla II., 265. Petrovog nasljednika.

Crkva svake godine slavi tzv. Papin dan. Zašto?! Zato što na Petrovoj službi počiva Crkva i budući da je Papa "slatki Krist na zemlji", kako ga je nazvala sv. Katarina Sijenska. A Chiara Lubich, razmišljajući o papi Pavlu VI., uskliknula je: "Sad više ne možemo sumnjati: najveće srce svijeta, najotvorenije, najšire, najsličnije Kristovom srcu je Papino srce... Ovo je srce dostojno pasti Crkvu, jer - kao što majka nosi u svom krilu sina, Papa u svom srcu nosi čovječanstvo". Eto poticaja i nama da u nedjelju 15. listopada zahvaljujemo Bogu za Papu i da na poseban način molimo za njega kako bi svoju odgovornu službu mogao vršiti onako kako to Isus želi u ovom vremenu.

Našu molitvu neka potaknu na još veći žar riječi Pavla VI. koji je o svojoj službi rekao: "... Tajna koja je i Naša osobna utjeha i Naša osobna muka sadržana je i izrečena u jednostavnoj ali divnoj riječi koja glasi 'više' (Iv 21,15) i koju je Isus sjedinio na tako neočekivani, ali tako jasni način s riječju 'ljubiti'... S prvenstvom u autoritetu... Isus hoće da se podudara prvenstvo u ljubavi: ono je posve nezaslužena vlast, a ovo krepost u kojoj se veliki dar, velika milost, velika sposobnost ljubiti mora smiješati s najvećim naporom, s najvećim poletom ljudskoga srca pozvanog na takav vrhunac ljubavi... Potrebno je biti na Papinom mjestu da bismo razumjeli kako ova vrlo kratka rečenica: 'ljubiš li me više?' jest nož koji prodire sve do zglobova kostiju, živaca, sve do srži; ... kako se može znati da li se ljubi VIŠE? ... To što krijepi u ovoj tjeskobi jest da se može univerzalno ljubiti... (jest) ponavljati: nitko mi nije stran, nitko isključen, nitko, pa makar odijeljen, dalek. Svako je ljubljeno biće prisutno".

Molimo za Papu često. Nek nam u svakoj misi srce jače zakuca kad se njegovo ime spomene. Papin dan neka nam bude prigoda da još više povećamo ljubav i poštovanje prema Svetom ocu.

A.

Rijeka

SREBRNI JUBILEJ NADBISKUPA UHAČA

U riječkoj prvostolnici 05. rujna ove godine nadbiskup Josip Uhač proslavio je srebrni jubilej nadbiskupske službe. Na svečanoj misi zahvalnici sudjelovali su biskupi Riječke metropolije na čelu s nadbiskupom Tamarutom. Slavljenu su uputili posebna pisma papa Ivan Pavao II. i kardinal Kuharić.

Nadbiskup Uhač je sada tajnik Kongregacije za evangelizaciju naroda pri Svetoj Stolici. Prije točno 25 godina zaređen je za biskupa u riječkoj katedrali sv. Vida. Svoj srebrni jubilej želio je proslaviti među svojim sunarodnjacima.

Nadbiskup Uhač rođen je u Istri, na području Riječko-senjske nadbiskupije. Školovanje za svećenika završio je u Rimu. Budući da mu nije bio dozvoljen povratak u domovinu, nastavio je studij te je postigao doktorat iz teologije i crkvenog prava. Djelovao je nekoliko godina kao dušobrižnik u Rimu. Kasnije je nastavio studij u papinskoj diplomatskoj školi. Nakon završetka studija diplomatike bio je u više država visoki službenik u nuncijaturi, a nakon imenovanja za nadbiskupa boravio je u nekoliko zemalja kao nuncij. Sveti Otac ga je prije 4 godine imenovao tajnikom Kongregacije za evangelizaciju naroda i tu službu obavlja i danas.

Peking

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O ŽENI

U glavnom kineskom gradu Pekingu u prvoj polovici mjeseca rujna ove godine održana je Međunarodna konferencija o ženi. O ovom velikom skupu, koji su organizirali Ujedinjeni narodi, bilo je mnogo govoreno i pisano u svim sredstvima javnog priopćavanja.

O ženi i njezinim pravima govori se najviše u posljednjim desetljećima. Želi se nadomjestiti stoljetno zanemarivanje uloge žene u mnogim područjima javnog života. Nekoliko mjeseci prije održavanja ovog skupa Sv. otac je rekao da ova tema zaslužuje veliku pozornost jer će budućnost svijeta ovisiti o ispravnom vrednovanju žene u društvenoj zajednici. Ova Konferencija nazvana je "Znakom vremena". Da je tako, moglo se zaključiti iz svega izrečenog na konferenciji u Pekingu.

U mnogim diskusijama i izlaganjima bilo je prilično opriječnih stavova. Europska zajednica protivila se da u medicini etička pravila imaju prvenstvenu ulogu. Također je zamjećena velika opasnost da razvijeni svijet nametne svoja rješenja nerazvijenom svijetu, što se protivi svakom zdravom razumu.

Delegacija Svete stolice, koja je bila zastupljena u višečlanom izaslanstvu, neumorno je naglašavala prava i dužnost poštivanja svakog ljudskog života od samog začeća do smrti. Vlastita savjest je vrhovna norma djelovanja svake osobe. Ako nekom liječniku savjest ne dozvoljava da poduzme medicinski zahvat, on ima na to pravo.

Na tiskovnoj konferenciji predbacivano je da je stav Katoličke crkve zastario i da unutar same Crkve nema jednakosti prava muškarca i žene jer žene ne mogu primiti sv. red. Odgovor je glasio da Crkva vidi mnoga područja u kojima žena ima nezamjenjivu ulogu. Jedno od takvih polja rada je medicinska služba.

Loreto

MEĐUNARODNO HODOČAŠĆE MLADIH

U sklopu velikog jubileja završetka drugog tisućljeća, Sv. otac je pozvao mlade Europe na susret u poznato marijansko svetište Loreto. U Loretu se od 6. do 10. rujna okupilo oko pola milijuna mladih Europljana. Ovaj događaj iznenadio je mnoge. Tako su mladi prvi započeli proslavu velikog jubileja kršćanstva. Svečano večernje bdjenje mladih u subotu 9. rujna predvodio je Papa. Ovaj događaj prenosila je Eurovizija.

Na skupu mladih bili su predstavnici svih zemalja Europe. Najzapaženiji su bili mladi Sarajeva koji su svojim nastupom i porukom nasmijanih lica oduševili sve prisutne. Njihova pjesma bila je nagrađena najduljim pljeskom podrške. To je bio dokaz da nisu sami u Sarajevu nego da su s njima mladi cijele Europe.

Sveti otac je u obraćanju mladima govorio o nužnosti zaustavljanja svakog krvoprolića u Europi i Africi. Žalosno je da ljudi modernog vremena rješenja svojih problema traže oružanim sukobima. O miru se mnogo govori, a i dalje se ratuje. Sarajevo je grad čija poruka još nije doprla do svih ljudi. Mnogi ne poduzimaju ništa da bi zaštitili ugrožene, napaćene, izgladnjene... Papa se zapitao: Zašto Europa ne postane uzorom međusobnog poštivanja prava svih ljudi. Cijeli svijet je jedna velika obitelj i ako bilo koji član obitelji trpi, obitelj se za njega mora skrbiti.

Loreto: Gospin trg s bazilikom

Mladi su se iz Loreta vratili u svoje zemlje, gradove i sela u svakidašnji život. Ono što su doživjeli ostat će doživotno upisano u njihovim srcima.

Solin

VJERNICI OKO SVOJE MAJKE

U Solinu se na blagdan Male Gospe okupilo veliko mnoštvo vjernika. Svečane mise predvodili su nadbiskup Ante Jurić i kardinal Franjo Kuharić.

Salona-Solin je jedno od najvećih rimskih naseobina na obalama Jadrana. Prema sačuvanim spomenicima spominje se štovanje Gospe već u 5. i 6. stoljeću. U Solinu se časti Gospa od Otoka. Solin je najstarije hrvatsko marijansko svetište čiji se značaj u proteklom desetljećima

zanemarivao. Tako je u neposrednoj blizini crkve i velikog kompleksa iskopina iz vremena Rimskog carstva sve do prije nekoliko godina bilo vojno skladište. To jasno govori koliko je vrednovana povijest i kultura naroda.

Ovogodišnje slavlje Gospe od Otoka podsjetilo nas je na veličanstveni skup iz 1976. godine kada je u ovom svetištu bilo 100.000 vjernika.

Blagdan Male Gospe svečano je proslavljen i u mnogim drugim Marijinim svetištima u Hrvatskoj.

Afrika

BISKUPSKA SINODA O AFRICI

Od 14. do 20. rujna u Africi je boravio Sv. otac. To je bilo njegovo 11. apostolsko putovanje u Afriku. U Africi je istovremeno održana biskupska sinoda posvećena Crkvi u Africi. Tim povodom Papa je ujedno boravio u pastoralnom pohodu trima Afričkim zemljama: Kamerunu, Južnoafričkoj Republici i Keniji.

Papa je u nekoliko navrata pozvao svijet da svesrdno pomogne Africi jer je ona dio velike svjetske obitelji. U Africi vlada velika neimaština među većinom stanovništva. Svijet mora pokazati solidarnost sa svima ugroženima i siromašnima. Uloga Crkve u Africi je od izuzetne važnosti. Vjera se mora utjeloviti u život naroda.

Vjeruje se da će pozitivne posljedice ovoga događaja imati svoje dugotrajne učinke na život Crkve na ovom kontinentu koji očekuje bolju budućnost.

Zagreb

SESTRE MILOSRDNICE 150 GODINA U HRVATSKOJ

Prije ravno 150 godina u Zagreb su na poziv biskupa Haulika došle sestre milosrdnice. Sestre su došle iz Austrije i nastanile se u novom samostanu izgrađenom u Frankopanskoj ulici. Prve sestre, koje su došle u Zagreb, ubrzo su se prilagodile zahtjevima vremena. Ubrzo su mnoge djevojke odlučile ići njihovim stopama. Danas ova Družba sestara milosrdnica broji više od tisuću sestara od kojih je većina Hrvatica. Sestre djeluju na svim kontinentima. Njihova djelatnost je raznolika: rade u bolnicama, staračkim domovima, u odgoju mladeži i djece. Sestre rade i na mnogim župama. U našoj biskupiji sestre su imale svoje kuće u Vrbasu i Bačkom Monoštoru. Nažalost, danas sestara milosrdnica nema u našoj biskupiji. Nadamo se da će se sestre vratiti u Monoštor.

Srijem

NEMIRI U MNOGIM MJESTIMA

U Srijemu su se posljednjih godina dogodila mnoga zla. Velikim pritiscima i progonu bili su posebno izvrgnuti vjernici Hrvati. Svećenici ovog dijela Đakovačko-srijemske biskupije djeluju u nesigurnim uvjetima. Najjači progon i pritisak na katolike u ovom dijelu Vojvodine zbio se sredinom kolovoza. Više župa ostajalo je bez redovitog misnog slavlja jer svećenicima nije bilo omogućeno slobodno biti u tim mjestima. Bilo je nekoliko teških napada i provala u župne stanove sa težim materijalnim posljedicama. U većini slučajeva intervenirala je milicija, ali nesigurnost se i dalje osjeća. Posebno su zaplašeni stanovnici Kukujevaca, Novog Slankamena, Golubinaca, Hrtkovaca, Gibarca i Šida.

Pored svih nemilih događaja, koji su se zbili u Srijemu, svećenici su ostali uz svoj narod. Nadamo se boljim vremenima za Crkvu i narod na ovim prostorima.

Kecskemét

VELIKI EKUMENSKI SUSRET

U mađarskom gradu Kecskemétu od 21. do 27. kolovoza ove godine održan je veliki i značajan ekumenski susret. Na susretu su bili najviši predstavnici Katoličke crkve iz Mađarske, Hrvatske, Bosne i Hercegovine te jedna predstavica iz naše biskupije. Na ovom susretu bili su predstavnici Evandeoske crkve iz Osijeka, Reformirane crkve iz Mađarske i SAD-a, te episkop Danilo Krstić. Ukupno je bilo 180 sudionika. U radu je sudjelovao i predsjednik mađarskog parlamenta.

Ovaj značajan ekumenski susret urodio je lijepim rezultatima. Razgovaralo se otvoreno o tako suvremenim i važnim problemima. Pokušalo se doći do zajedničkog zaključka. Na kraju je sastavljen završni dokument u kojem su sadržani svi važniji zaključci konferencije. Posebno je naglašeno da je glavni razlog sukoba prihvaćanje krive slike o našim bližnjima. Svi vjernici su pozvani da aktivno doprinose boljem razumijevanju i prihvaćanju različitosti ljudi s kojima živimo. Cilj konferencije je izražen ovim riječima: "Želimo podijeliti jedni s drugima našu odluku da budemo činitelji pomirenja u svijetu označenu sumnjom i mržnjom, agresijom i strahom, podjelama i otudjenjem."

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Moliti za mrtve

Juda Makabejac sabrao je oko dvije tisuće srebrnih drahmi i poslao u Jeruzalem da se prinese žrtva okajnica za grijeh palih vojnika. Učinio je to vrlo lijepo i plemenito djelo, jer je mislio na uskrsnuće. Jer da nije vjerovao da će pali vojnici uskrsnuti, bilo bi suvišno i ludo moliti za mrtve. K tome je imao pred očima najljepšu nagradu koja čeka one koji usnu pobožno. Svakako, sveta i pobožna misao.

(Usp. II knjiga o Makabejcima 12,42-45)

SLAVLJE GRGE I KATE IVANKOVIĆ

3. rujna, kada cijela Crkva slavi sv. Grgura papu, obitelj Ivanković svečano je proslavila imendan svoga supruga, oca i dide Grge. Istoga dana slavljen je s malo zakašnjenja 70. rođendan supruge, mame i majke Kate rođene Stantić.

Obiteljsko slavlje svoj vrhunac je imalo u sklopu sv. mise zahvalnice koja je služena u crkvi Isusova Uskrsnuća u Subotici. Svečanu misu predvodio je sin slavljenika Franjo Ivanković, a uz njega su bili vlč. Bela Stantić i vlč. Lazar Ivan Krmpotić. U sv. misi sudjelovao je lijepi broj bliže rodbine slavljenika i pedesetak vjernika župe domaćina.

Prigodnu propovijed održao je vlč. Bela Stantić. On je istakao marljivost i pobožnost Kate i Grge koji su nesebično bili otvoreni životu. Njihov trud i pobožnost Bog je blagoslovio brojnom djecom i unučadima. Između desetoro djece Bog je odabrao Nadu da mu služi kao redovnica dominikanka. Život ovo dvoje ljudi bio je ispunjen povjerenjem u Boga i ljude.

U sklopu sv. mise unučad su pročitale nekoliko pjesama Kate Ivanković.

Ujedno je najavljeno skoro objelodanjivanje knjige Kate Ivanković "Ruku mira pružam svima". To će biti novi povod da se ova obitelj opet okupi.

S.P.

Hrvatski Majur**PROŠTENJE POD KIŠOBRANIMA**

U nedjelju 3. rujna 1995. godine održano je prvo proštenje na Hrvatskom Majuru, kod tzv. "Gabrićevog križa". Naime, prije godinu dana na istom mjestu biskup mons. Ivan Pénzes blagoslovio je obnovljeni "Gabrićev križ". Tom prigodom odlučili su vjernici, bivši stanovnici ovog naselja, u dogovoru sa svećenicima rodnom iz ovog mjesta, da će kao sjećanje na taj veličanstveni događaj svake godine na istom mjestu slaviti proštenje sa svečanom svetom misom. Na taj način sačuvat će uspo-

menu na svoj zavičaj i učvršćivati svoju vjeru.

Toga dana osvanuo je kišoviti dan, ali to nije spriječilo preko tri stotine vjernika da se okupe kod "Gabrićevog križa" na proštenje. Euharistijsko slavlje predvodio je domaći župnik vlč. Lazar Novaković, koji je održao i prigodnu propovijed. S njim su slavili svetu misu i preč. Antun Gabrić, Andrija Kopilović i Andrija Anišić. Misa je održana pod kišobranima, jer je za vrijeme mise počela ljevati kiša zbog koje su započeli konkretni dogovori za podizanjem neke skromne kapelice na tom mjestu, bar tolike da oltar ne bude na otvorenom, u slučaju kiše. Eto, kako i neugodnost može roditi dobrim plodovima. Neki su pak rekli kakvo je to proštenje? Kojeg sveca slavimo? Budući da je blagdan Sv. križa tek 14.09., bilo je prijedloga da ovo proštenje bude posvećeno novom hrvatskom svecu sv. Marku Križevčaninu. Ovaj prijedlog bit će izložen gospodinu Biskupu, pa ako on ovu ideju blagoslovi, iduće godine ćemo kao svog zaštitnika slaviti sv. Marka Križevčanina, čiji se blagdan inače slavi 7.09.

Proštenje je nastavljeno poslije svete mise u "šatri", koju je za tu zgodu podigao "Šokac", a bilo je i igračka za djecu. Pravo proštenje! Ljudi su se zbog kiše pozdravljali na brzinu, na kratko obnavljajući različite uspomene i razilazili se sa željom: Doviđenja do iduće godine - na istom mjestu. Daj Bože da bude tako!

A.

Sombor**SREBRNI JUBILEJ BRAČNOG ŽIVOTA**

10. rujna ove godine obitelj Matije i Margite Dorotić svečano je proslavila 25. obljetnicu bračnog života.

Matija i Margita potječu iz vjernih kršćanskih obitelji. Njihovi roditelji odgojili su ih pravim vrijednostima. Ono što su primili od svojih roditelja, prenijeli su i na svoje dijete. U život župe sv. Križa ugradili su mnogo truda.

Matija je sada načelnik crkvene općine Pastoralnog vijeća sv. Križa. Margita se uvijek nesebično zalaže u svemu potrebnom kako bi život župne zajednice bio što življi.

Svečanost, koja je upriličena u crkvi sv. Križa 10. rujna,

samo je jedna mala zahvalnost za sve što su učinili za ovu župu.

Njihova ćerka Snježana mnogo je pomogla i dalje pomaže kako bi pjevanje u crkvi bilo što skladnije i ljepše.

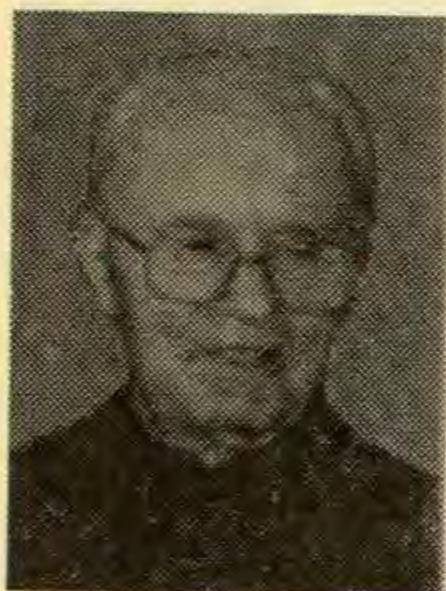
Nakon sv. mise župna zajednica okupila se na prigodnu zakusku koju su upriličili župljani.

Želimo svečarima obilje Božjeg blagoslova.

F.I.

Srbobran

JUBILEJ MONS. MIKLÓSA ÁGOSTONA

Na blagdan Sv. Križa u Srbobranu, u prisustvu dva biskupa: mons. Ivana Pénzesa, biskupa subotičkog i mons. Huzsvár Lászla, biskupa zrenjaninskog, slavio je mons. Ágoston Miklós, svoju "Gvozdenu misu", u zajedništvu s četrdesetak svećenika i uz sudjelovanje mnoštva vjernog puka.

Rijetko koji svećenik doživi tako veliki jubilej kao što je 65. obljetnica svećeničkog ređenja. Našem najstarijem svećeniku, mons. Ágostonu, Gospodin je podario tu milost.

Mons. Ágoston Miklós rodio se u Horgošu, 3. studenog 1906. godine. Studij teologije završio je u Đakovu i u Splitu. Za svećenika je zaređen 31. kolovoza 1930. godine. Za vrijeme svog dugog svećeničkog života pastirsku dužnost obavljao je u Šupljaku, Subotici: u župi sv. Jurja i sv. Marije, kao i u katedralnoj župi sv. Terezije, zatim na Kelebiji. No, najviše je vremena vršio službu župnika u Molu: od 1945. do 1980. godine. U međuvremenu obavljao je i druge službe u biskupiji kao što su dekan, arhiepiskop, sudac Ženidbenog suda. Godine 1969. odlikovan je čašću kapelana Svete stolice, tzv. monsinjoratom.

Svoje godine mirovanja nije proveo mirujući, nego pomažući koliko god su mu to sile dopuštale. Sada živi i pomaže župniku u Srbobranu.

Uredništvo "Zvonika" iskreno čestita ovaj veliki jubilej najstarijem svećeniku Subotičke biskupije!

A.

BLAGOSLOV LEŠINOG KRIŽA

10. rujna održana je u Maloj Bosni sv. misa za pokojne i žive članove obitelji Skenderović i blagoslov križa povodom 100-godišnjice njegovog podizanja.

Sv. misu je održao vlč. Lazar Novaković, a u obredu posvete križa, uz vlč. Novakovića, sudjelovao je i tavankutski župnik Antun Gabrić. Na ovoj maloj svečanosti uz članove obitelji nazočni su bili i komšije, poznanici i prijatelji, preko stotinu ljudi.

Prilikom posvete križa pročitane su dvije pjesme i ovaj tekst:

Okupili smo se danas ispred ovog Svetoga Križa da se sjetimo di su nam koreni, da se Svevišnjem zahvalimo na pomoći

koju smo do sada primili i da blagoslovimo ovaj Križ koji je naš dida, pradida u čukundida, Ivan Skenderović - Lešin podigao prije 100 godina.

Dida Ivan je rođen kao peto dte od oca Albe i mame Mande, rođene Prčić. Ivanov otac je rano umro, nije ga ni upamtio pa je Ivana njegov dida Joško odranio. Kada je Ivan imao svega 12 godina, umire mu i dida Joško pa je ostao sam sa materom - udovicom. Oženio se mlad jer u vojsku nije išao, bio je oslobođen kao hranitelj.

Dva mu sina umiru kao mala dica, jedan je živio 3 dana a drugi 3 miseca. Kad se dida Ivanu rodio treći sin Antun 1894. godine i kad je poživio godinu dana, srićni otac Ivan podiže ovaj Križ na slavu Božiju. Kasnije se rađaju i druga dica - još dva sina: Miško i Đula i tri kćeri: Janja, Justika i Manda.

Dida je bio čovik blage ćudi prema drugima, a strog prema sebi. Postio je tri dana u nedilji: utorkom sv. Antunu, petkom kao i svaki kršćanin, a subotom je postio Blaženoj Divici Mariji.

Bio nam je dida i jedan od utemeljitelja Književnog društva "Sv. Jeronima" i do I svetskog rata od svake izdate knjige Društva dobijao je po jedan primerak.

Umro je 1945. u svojoj devedesetoj godini!

Hvala Ti, Bože, na ovakim precima i daj nam snage i mudrosti da ih budemo dostojni danas i sutra!

Slavlje je završilo ručkom u "Bunjevačkom kolu" uz pjesmu i razgovor.

Nesto Skenderović

Vajska

PROVALA U ŽUPNI STAN I U CRKVU

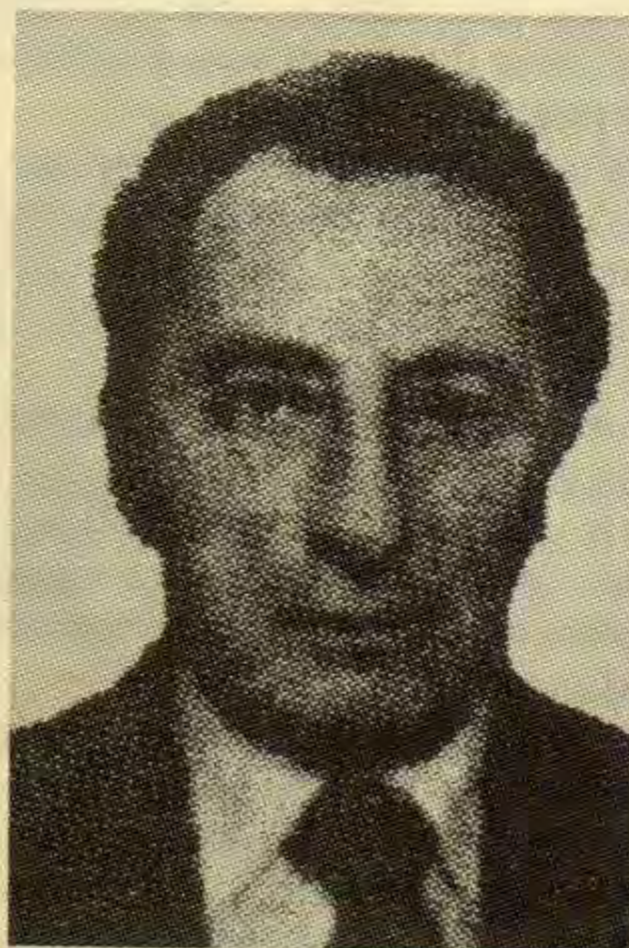
U nepunih mjesec dana župa sv. Jurja u Vajskoj doživjela je dva nemila događaja. Najprije je u noći 28.08.95. izvršena provala u župni stan. Župnik, na sreću, nije bio u kući. Bio je u Subotici radi liječenja. Sva vrata su tom prigodom provaljena čizmom. Jedna vrata su probijena nožem, a bilo je i pucnjave. Namjere provalnika samo se nazrijevaju, jer još nisu uhvaćeni. Jedno je izvjesno: ovo nije bila provala lopova, nego kriminalaca, jer iako su sva vrata bila provaljena, iz župnog stana ništa nije odneseno.

U noći između 17. i 18. 09. 95. lopovi su provalili u crkvu i odnijeli skupocjeni razglas. No, ubrzo su uhvaćeni tako da je razglas već na svom mjestu. Ovi nemili događaji unijeli su nemir među župljane ove naše župe.

A.

KULTURA

IZLOŽBA SLIKA GUSTAVA MATKOVIĆA

U okviru proslave jubileja 25. obljetnice HKUD "Bunjevačko kolo" Likovna sekcija ovog Društva priredila je od 15. do 23. 09. 1995. godine četvrtu samostalnu izložbu subotičkog slikara Gustava (Gušte) Matkovića koji je umro 25. 07. 1990. godine a rodio se 12.09. 1922. godine u Subotici.

Uz kratki umjetnički program izložbu u vestibulu subotičke Gradske kuće je otvorio Vojislav Sekelj 15. 09. u 18 sati. Izbor slika izvršio je slikar Stipan Šabić.

Gustav Matković je od početka rada Likovne sekcije HKUD "Bunjevačko

kolo" bio njen aktivan član i izlagao je na svim zajedničkim izložbama koje je tih godina ova sekcija organizirala na pojedinim priredbama.

Naime, tada na početku rada "Bunjevačkog kola" bio je ustaljen običaj da na pojedinim priredbama sudjeluje više sekcija, pa je obavezno bila i izložba članova Likovne sekcije, a među njima je uvijek bio i Gustav Matković sa svojim slikama.

Zato mu je Likovna sekcija HKUD "Bunjevačko kolo" priredila veliku samostalnu izložbu od 2. do 12. 12. 1971. godine u Likovnom susretu s 41 izloženom slikom (sve ulje). Otvaranje izložbe 2. 12. u 18 sati bilo je veoma svečano s mnogo posjetitelja, pa je tako to bio veliki kulturni događaj, jer je to bio ponovni samostalni nastup G. Matkovića, poslije dugog perioda. Prvu samostalnu izložbu imao je 1955. godine u Subotici, a 1956. godine u Novom Kneževcu, pa do osnivanja Likovne sekcije HKUD "Bunjevačko kolo" nije izlagao. Zato je ta izložba od 2. do 12. 12. 1971. godine značila povratak slikara Gustava Matkovića, kako je to napisao historičar umjetnosti Bela Duranci u "Subotičkim novinama" (10. 12. 1971., br. 50, str. 6.)

Na ovoj izložbi od 15. do 23. 09. 1995. godine u vestibulu Gradske kuće prikazano je 19 slika (većinom ulje). To je samo neznatni dio od onoga što su sačuvali pojedini slikarevi prijatelji.

Zbog nedovršenih studija na Likovnoj akademiji u Beogradu nije imao podršku stručne kritike i službene javnosti, ali je bio veoma poznat kod širih krugova koji vole slikarstvo. To svjedoče brojne njegove slike koje ukrašuju stanove mnogih naših obitelji.

Na ovoj izložbi u vestibulu Gradske kuće većina slika su portreti i bački pejzaži.

Ova lijepa izložba je naknadno priznanje koje slikar G. Matković nije dobio za života za svoj umjetnički rad.

Prolazio je kroz život tiho i neprimjećen, živeći za svoje slike i sa svojim slikama. Radio je u tvornici čarapa "8. mart" kao dizajner.

Ovo je moje drugo obraćanje slikaru G. Matkoviću, jer ja sam mu napisao popratni tekst u katalogu za njegovu izložbu od 2. do 12. 12. 1971. u Likovnom susretu.

Drago mi je što bar malo mogu pridonijeti da naša javnost bolje upozna njegov umjetnički rad.

Bela Gabrić

Nova knjiga

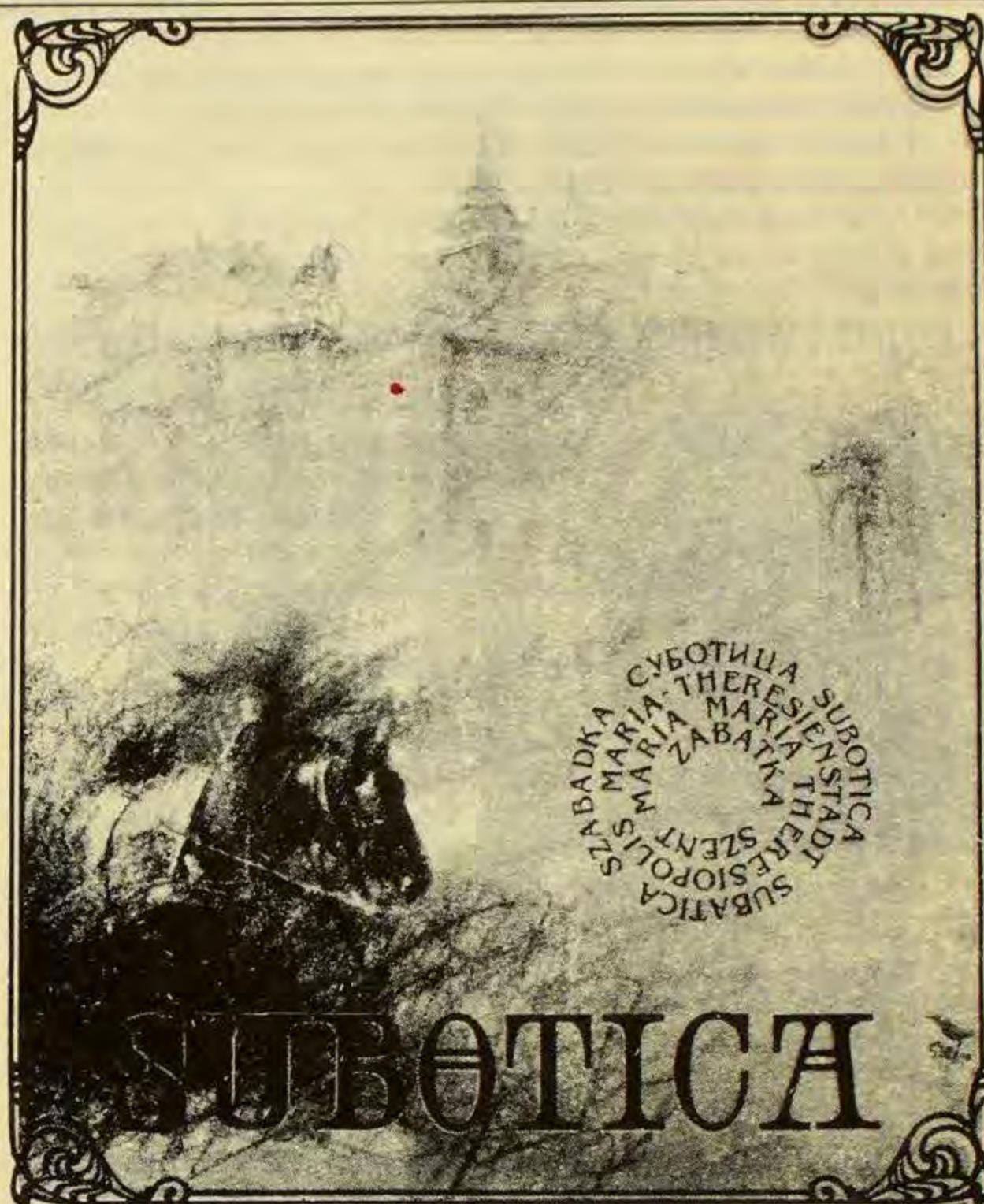
Boško Krstić: SUBOTICA

Poznati su nam brojni pjesnici i pisci koji su svoje najljepše stihove i pripovijetke posvetili Subotici, svom gradu koji je njima najljepši i najdraži.

Među te zaljubljenike Subotice treba staviti i prof. Boška Krstića. Premda je rođen daleko u Hrvatskoj, u Mihojlačkim Martincima 1. studenog (novembra) 1947. godine, njega je životni put s roditeljima davno doveo na bačku ravnici i u Suboticu koju je upoznao i zavolio.

U svom književnom radu najljepše i najvrednije radove posvetio je svom gradu. Spominjem u prvom redu njegov veliki feljton u "Subotičkim novinama" o izgradnji Gradske kuće. Zatim je uredio tri izdanja luksuzne monografije "Subotica - slike, reči i zvuci". Posebno treba istaći dva izdanja njegove knjige "Subotičke senke" (Subotica, 1992. i 1994.) u kojima je sabrao svoje eseje i članke o uspomenama i doživljajima u Subotici, gdje je otkrio ljepote i zanimljivosti pored kojih mnogi prolaze i ne opažaju ih. Opisao je mnoge znamenitosti našeg grada koje su nestale pod udarom novog vremena ili zbog nebrige građana.

Ustrajan u svom radu da gradi kulturne spomenike svom gradu, Boško Krstić je uredio novu monografiju "Subotica" u veoma luksuznom izdanju NIP "Subotičke novine". Knjiga je ilustrirana prekrasnim umjetničkim fotografijama pojedinih zgrada i crkava u Subotici, koje su snimili Augustin Juriga, Aleksandar Sedlak i Zlatko Jovanov.

Ova knjiga zbog svoje lijepe opreme može biti ukras za svaku kuću i knjižnicu. To je lijepa prigoda da obradujemo svoje najbliže vrijednim darom, jer je susret s ovakvom knjigom umjetnički doživljaj. Čitajući ovu knjigu doznajemo o povijesti našeg grada i o njegovom razvitku, pratimo gradnju Gradske kuće i pojedinih crkava, upoznajemo secesiju kao umjetnički pravac itd.

Također su uvršteni prilozi pojedinih suradnika. Svak izbor je nečim ograničen, pa bi tako u ovu monografiju mogle biti uvrštene i pjesme drugih pjesnika.

Na kraju možemo reći da i autor i izdavač mogu biti zadovoljni ovim izdavačkim poduhvatom, a svi koji žele obogatiti svoju kućnu biblioteku lijepom i vrijednom knjigom, neka navrate u knjižaru "Napredak" kod Mirka.

Bela Gabrić

RASTANAK

(odlomak)

Kako ću se rastat od salaša?
Na njemu sam rođena, odrasla.
Miris polja, širina vidika
S ljubavlju mi uz srce prirasla.

U njemu sam ditiinjstvo provela
Uz četicu braće i sestara,
Nije bilo bogatstvo veliko,
Al' nas ljubav i sad veže stara.

U njemu sam mladost mladovala,
U čistoći provodeći dane,
učec, radeć i Boga moleći,
primjerom sam pošla svoje nane.

Kata Ivanković

POBRINITE SE DA VAŠE DIJETE NIKAD NE POČNE PUŠITI!

Svaki dan više od 3000 djece postaju pušači. Vaše dijete ne smije biti jedno od njih!

Kad je moj nećak Ivica imao deset godina i bio novajlija u školi, ubrzo je otkrio tko su dječaci koji puše i želio je pridružiti im se. Jedan ga je dječak upitao: "Jesi li ti već pušio?" Ivica je slegao ramenima i rekao: "Jesam!" Zatim je još s dvojicom otišao ispod mosta s osjećajem da više ne smije ustuknuti i popužio svoje dvije prve cigarete.

Ivica je bio vrlo uzbuđen zbog onoga što je učinio. Otišao je u javnu govornicu i nazvao mamu: "Mama, nešto grozno se dogodilo!" - rekao je drhtavim glasom. "Bilo je to odvratno i nije mi se svidjelo!"

Prema američkom uredu za praćenje pušenja i liječenja od pušenja, više od 3000 djece postaju pušači svaki dan! Točnije, 63,1 % od svih američkih osnovaca počelo je pušiti. Jedan od petorice puši svaki dan.

Čvrsto načelo koje sebi postavite kao roditelji može pomoći da odredite mogućnosti hoće li vaše dijete odbiti prvu ponudu duhana i odmah prestati ili će započeti očajnička navika. Ivičina majka kaže: "Uvijek tumačimo sinu kako smo mi gledali na pojavu pušenja. Ni otac ni ja nikada nismo pušili i ne dopuštamo pušiti u našoj kući!" I napor im se isplatio. Nakon one dvije prve cigarete Ivica više nikad nije pušio.

Ključna i osnovna stvar je početi odgajati u tom smislu djecu od najranije dobi, kad djeca počinju formirati vrijednosti i dok roditelji imaju najveći utjecaj na njih. Kad dijete ima 3 ili 4 godine već može primati poruke o štetnosti pušenja. Jedna liječnica pedijatrije kaže: "Ali, ako čekate da oni postanu 14-godišnjaci, onda je kasno!" Statistika je podržava: 11 % dječaka i 8 % djevojčica probaju prvu cigaretu u 4. godini!

Što mogu i trebaju učiniti roditelji?

1. DATI DJECI DOBAR PRIMJER

Djeca će vjerojatno tri puta više pušiti ako roditelji puše. Jedan liječnik s pravom upozorava: "Ako kažete svom djetetu da ne puši a onda sami zapalite cigaretu, vi ste mu poslali kontradiktornu i vrlo zbunjujuću poruku!" Ako sami pušite, dovodite u opasnost njihovo zdravlje. U stvari, Agencija za zaštitu okoliša naziva pušenje jednim od najraširenijih i najopasnijih zagađivača naših unutrašnjih prostora. Djeca koja udišu dim pušača imaju visok stupanj kroničnih bolesti kao što su pneumonija, bronhitis i druge respiratorne infekcije. Tzv. sekundarno pušenje (udisanje dima pušača) je također povezano s rakom grla, a isto tako i s rakom crijeva, mozga i štitne žlijezde, kao i srčanim bolestima. Mnogi će reći da nikad nisu pušili, ali zaboravljaju da žive u okolišu pušača!

Ako još niste ostavili pušenje, učinite to radi vaše djece! Ili, barem, ne pušite u njihovim prostorijama.

2. UZMI U OBZIR ČINJENICE

Pušenje je sve češći uzročnik smrti i kod nas. "Duhan je odgovoran za smrt oko 1200 života na dan!" - kaže direktor Ureda za praćenje i liječenje od pušenja. Jedan specijalista ističe i kratkoročne posljedice korištenja duhana. "Jer, ako kažete da će dobiti rak grla u starijoj dobi, to će za njih biti veoma daleka opasnost i to ne vrijedi puno!" - kaže jedan profesor na Univerzitetu u Sjevernoj Karolini. "Kad kažete djeci da će im duhan pogoršati rad pluća i da ih nitko neće poželjati poljubiti, više će im značiti od mnogo objašnjavanja!"

Treba istaći i druge kratkoročne posljedice:

- a) odjelo pušača smrdi;
- b) zubi i nokti su im požutjeli;
- c) kad trče brzo se zadišu i smalaksaju;
- d) imaju manje energija u sportskim takmičenjima;

e) poslodavci sve više vole nepušače;

f) dvojica od trojice tinejdžera kažu da bi se radije družili s nepušačima.

Valja istaći i visoku cijenu pušenja na takav način da vaše dijete to shvati. Kažite im, na primjer, da se novcem koji pušač potroši na cigarete može kupiti svaki dan velika čokolada! Koliko je to novca svaki dan?! Djeca trebaju također znati da nikotin, narkotik i otrovni alkaloid u cigaretama čine naročitu poteškoću za pušače da napuste pušenje jer su na neki način drogirani! Dvojica od trojice pušača žale se da bi se pušenja željeli osloboditi, ali to teško ide. Recite im da su cigarete otrovna droga! Pušenje je također povezano s kasnijim korištenjem droga.

3. ODGAJAJTE DJECU ZA NEOVISNOST I SAMOSTALNOST

Unatoč vašim najboljim nastojanjima, sklonost vašeg djeteta prema pušenju može se povećati u dobi oko petog razreda. U toj dobi, naime, djeca su vrlo sklona ponašati se slično svojim vršnjacima i podložni su svakojakim utjecajima sa strane. Da se osujeti takav razvoj događaja treba pomoći djetetu da shvati kako većina ljudi ne puši pa zbog toga to nije dobar način da se složiš sa drugovima. Djeca vole precjenjivati broj pušača i vrlo su povodni za svim što vide. Zapravo 28% odraslih puši. Nema pušačke većine, već postoji nametljivost manjine.

Možete također poučiti svoje dijete što će odgovoriti kad mu ponude cigaretu. Dijete koje planira odgovor najvjerojatnije će odbiti cigaretu. Iznad svega djecu valja odgajati na pozitivan način da budu samostalna u mišljenju i ponašanju a ne da idu za drugima kao guske u maglu! Da budu neovisna u donošenju odluke, a ne da podilaze tuđim idejama i ponašanju. Liječnici posebno ohrabruju djecu da se bave raznim sportskim aktivnostima i hobijima. Tu su kvalitete nepušača naročito istaknute.

4. BUDITE AKTIVISTI

Pomažite zabranu prodaje cigareta u vašoj sredini, te potičite predstavnike lokalne uprave da podupru zakone protiv prodaje duhana mladem naraštaju. Takve zakone već imaju 45 država u SAD, no nažalost malo ih je koje to striktno primjenjuju.

Zanimajte se, kao roditelji, što škola čini u prevenciji i zabrani pušenja, kako učenicima tako i službenom osoblju u školi. "Djeca razmišljaju ovako: ako učitelj može pušiti, zašto ne mogu i ja?"

Konačno, zauzmite se kod vašeg pedijatra i zubara da i oni djecu upozoravaju i da razgovaraju s njima o lošim posljedicama i opasnostima pušenja. Njihove riječi imaju posebnu težinu! Što ste aktivniji, veći je uspjeh. Mnogi ugroženi životi djece bili bi spašeni! Među njima je i vaše dijete.

Najnoviji medicinski nalazi, nakon dugih istraživanja, ukazuju na mnogo veću štetnost duhana nego što se do sada mislilo. Neka i ovaj mali prilog upoznavanja s tim problemom pomogne čitateljstvu shvatiti koliko je taj problem važan i da ga treba ozbiljno tretirati.

Prema R.D.92. Priredio: A. Miloš, Žednik

MLADI, NADA EUROPE HODOČAŠĆE U LORETO

Povodom 700. obljetnice Marijinog svetišta u Loretu, u Italiji, od 6. do 10. rujna ove godine organizirano je veliko hodočašće mladih iz cijelog svijeta. Pedesetak mladih iz svih biskupija naše zemlje hodočastilo je u ovo Marijino svetište. Inicijativu za ovo okupljanje dao je papa Ivan Pavao II želeći da ovaj susret ne bude samo hodočašće. Svetom ocu je već dugo na srcu "nova evangelizacija" i on ozbiljno računa na nas mlade u njenom sprovođenju.

U Loretu se već 700 godina nalaze jednostavni kameni zidovi Marijine kućice iz Nazareta. To su zidovi koji su bili svjedoci anđelova navještenja Mariji i njenog: "Neka bude volja Tvoja!". Obilazeći Vatikan i druge znamenitosti Rima, družeći se s talijanskim domaćinima u Ankoni, na misama i molitvama razmišljali smo o ovim događajima koji Marijinu siromašnu kućicu čine toliko svetom.

Papa o ovom hodočašću kaže: "Ovo je prilika da mladi, u svjetlu pouke iz nazaretske kuće, obnove svoje zauzimanje kao katolički laici - da Krista ponovno unesu u srca, u obitelji, u kulturu i u društvo."

9. rujna, nakon pješaćenja dugog 25 km, stigli smo u jednu dolinu izvan Loreta, gdje se ovaj veliki susret održao. Bilo je oko 300 000 mladih koji su došli reći Bogu svoje "DA" pjesmom, plesom, smijehom i zajedništvom. Sve je izgledalo kao muzički koncert neke velike "zvijezde" iz šezdesetih, ali i potpuno drugačije jer je "zvijezda" bila ljudskom oku skrivena, a i prisutni su

bili potpuno drugačija publika, publika koju je Papa nazvao "protagonistima nove evangelizacije".

Kruna tog dana ispunjenog žrtvom i milošću bilo je bdjenje s Papom, koji je, uvijek okrenut mladima, slušao njihova pitanja i kratko odgovarao na patnje i sumnje koje su sadržavali. Govorili su mu i mladi iz Bosne zajedno sa svojim nadbiskupom o tome kako je u njihovom svijetu rata gdje nema nikakve nade. Poslije susreta s Papom svi su osjetili da ima nade i da se možemo boriti protiv kulture smrti, a za kulturu života. Svi smo plakali ganuti patnjama o kojima su govorili mladi iz Bosne.

Sutradan, nakon noći provedene u vrećama za spavanje, nedjeljna sv. misa koju je predvodio Papa. U toj misi sudjelovali smo na poseban način i mi iz Jugoslavije čitajući molitvu vjernika, noseći svijeće, pričesćujući se kod Pape i prinoseći darove. Za mene je ovo bio trenutak koji me skroz potresao jer sam odabrana da u našoj narodnoj nošnji prinesem dar Papi. Trenuci koje sam doživjela teško se riječima mogu opisati, ali ipak: dok sam klečala pred Svetim ocem, pitao me je odakle sam i, čuvši da sam iz Jugoslavije, van mojeg očekivanja pomilovao mi je glavu i blagoslivljajući preko mene sve nas na talijanskom rekao "MIR!".

Osjetila sam tada da Papa na taj način izražava duboku ljubav i zajed-

ništvo s nama, a to je nešto što nam je svima potrebno jer nikada ne smijemo izgubiti nadu da nas Bog ljubi. Papa zna da nam baš mir treba i zato je zajedno s nama molio za mir na našim napaćenim prostorima.

Tamo sam molila, a i sada molim, da se uspijemo obnoviti iznutra te da se zajedno izgradimo u takve mlade kršćane koji mogu sve promijeniti.

Vesna Ivanković

PRVI MEĐUBISKUPIJSKI FORUM MLADIH

(9-11. 7. 1995.)

Poziv na novu Evangelizaciju

U Beogradu je od 9. do 11. srpnja ove godine održan prvi međubiskupijski forum mladih na kojem su sudjelovala po dva predstavnika iz svake od sedam biskupija s područja SR Jugoslavije. Svoje predstavnike imale su ove biskupije: Subotička, Zrenjaninska, Đakovačko-Srijemska, Kotorska i Prizrenska, a također i nadbiskupije Beogradska i Barska. To je bio prvi skup ovakve vrste kod nas, a tema mu je bila "Život u svjetlu vjere". Mladi su iznijeli svoja iskustva života u Bogu, poteškoće s kojima se suočavaju, osjećajući Božji poziv da novim idejama i mladalačkim entuzijazmom doprinesu njihovom rješavanju.

Prvog dana susreta učesnici foruma su se osvrnuli na vjerski život mladih, karakterističan za pojedine biskupije. S posebnom pažnjom razmatrani su duhovni, civilizacijski, kulturni i društveni problemi koji imaju utjecaj na otvorenost mladih prema Božjoj milosti, primanje sakramenata, mjestu mladih kako u crkvi tako i van nje. Program se sastojao od predavanja i rada u grupama.

Najvažnije pitanje je bilo aktivnost mladih u crkvi, a potaknuto je brojnim porukama pape Ivana Pavla II. mladima u kojima se kaže:

"Budućnost svijeta i Crkve pripada mladim generacijama, koje su rođene u ovom stoljeću, a bit će zrele u sljedećem, u prvom stoljeću novog tisućljeća. Krist čeka na mlade... U svakoj situaciji, u svakom kraju svijeta mladi ne prestaju postavljati pitanja Kristu, susreću ga i traže da ga i nadalje pitaju. Ako pođu putem koji im On pokazuje, puni radosti će doprinijeti tome da On bude prisutan u sljedećem stoljeću".

Nakon trodnevnog iskrenog druženja, razmišljanja, molitve i razmjene ideja, kao predstavnici naše biskupije, iznosimo vam želje i prve prijedloge članova foruma:

1. da svakog prvog petka mladi u svim biskupijama na poseban način mole jedni za druge;
2. da mladi u našim župama, udruženi u molitvene zajednice, često mole za evangelizaciju svoje generacije;
3. da gradeći svoje zajedništvo u crkvi, na putu ljubavi i zbližavanja, uspostave što bolju suradnju sa svećenicima i biskupima, te da duhovni pastiri nađu više vremena i razumijevanja za probleme mladih.

Zaključivši prvi međubiskupijski forum mladih, na blagdan sv. Benedikta (Međunarodni dan mladih), želimo reći svim mladima širom zemlje i svijeta: "Isus je svjetlost svijeta, neka vam On bude svjetlost života!" (Iv 8,12)

**Vaši predstavnici u Forumu mladih,
Miroslav Pavluković i Vesna Ivanković**

VELIKI SUSRET MLADIH U TAIZÉU

Iz ličnog ugla

Za Taizé sam prvi put čula marta ove godine na vjeronauku mladih u župi sv. Jurja na kojem je gost bio brat Richard (Rišar). Na tom susretu brat je govorio o malom mjestu Taizé u Francuskoj, o zajednici braće, o njihovim počecima, zadacima ...

Usred velikih nevolja drugog svjetskog rata, u Francuskoj, u malom mjestu po imenu Taizé, 1940. godine brat Roger (Rože) je započeo osnivanje muške zajednice koja se temelji na međusobnom pomirenju kršćana. Za vrijeme rata skrivao je židovske izbjeglice. Danas sa svojom braćom okuplja desetak tisuća mladih na stalna hodočašća u Taizé. Na jedno takvo hodočašće krenulo je nas tridesetak Subotičana 19. VIII ove godine. Neumorni vođa puta bila je s. Eleonora.

Stigavši u Taizé shvatila sam da je "TEZE" oduvijek bio u meni, a vjerujem da su i ostali otkrili isto. Upoznavši se s pravilima života u velikoj zajednici mladih ljudi, mogli smo izabrati grupu bilo biblijsku, bilo radnu, izvore vjere, šutnju. Da, i šutnja je prekrasan način komunikacije među Isusovim sljedbenicima.

Već za vrijeme prve molitve, na kojoj je 5000 mladih zajedno molilo na svom jeziku, pjevalo iz isto toliko grla JUBILATE DEO i MAGNIFICAT, shvatila sam

koliko sam blizu Bogu i da jasno čujem što to On od mene želi. Zahvaljujući ovom iskustvu, sada mogu satima razgovarati s Bogom.

Tamo su se sklopila divna prijateljstva s mladima iz Poljske, Italije, Austrije ..., ali i mi Subotičani smo se međusobno bolje upoznali. Mnogi smo se znali iz vide-nja, a kad smo odlazili iz Taizéa svi smo se mnogo bolje znali. Rastanak je bio zaista težak, ali brat Roger, koji je osnivač ove zajednice, naglašava da je važno svoje iskustvo odandje prenijeti tamo gdje živimo i nadalje ga prenositi drugima.

Želim posebno zahvaliti č. s. Eleonori na strpljivosti, vlč. Stojanu koji je došao sa Sremcima u drugom autobusu, bratu Rodgeru i mnogim drugima na gostoprimstvu.

Dijana Šarčević

RADOST U MOLITVI

Nije mi bilo teško tri puta dnevno moliti s braćom iz Taizéa i dva puta slušati predavanja iz Biblije. Tehnički je sve divno funkcioniralo i svi smo razumjeli i molitve i predavanja. Mogli smo postavljati i pitanja braći iz zajednice ako nam nešto nije bilo jasno.

Petak je u Taizéu posvećen čašćenju križa. Može li se to uopće opisati riječima? U subotu navečer slavili smo Isusovo uskrsnuće, a nedjelja je bila u slavlju euharistije. Mladi su došli sa svih strana svijeta. Zaista, to je mjesto izmirenja jer smo svi molili i pjevali "ALELUJA" na različitim jezicima i osjećali da smo jedno. I nikome nisu nedostajali TV, kazetofoni, diskoteke i kafići. Poželjela bih svim mladim prijateljima da dožive ovo iskustvo i da mogu svjedočiti neizmjernu ljubav koja živi među Isusovim učenicima.

Tajana

Haide da se upoznamo

ŽIVJETI DANAS ZA LJEPŠE SUTRA

U Somboru nekoliko posljednjih godina okuplja se lijepa zajednica mladih vjernika grada i bliže okolice. Ovu zajednicu čine srednjoškolci i nekoliko studenata. Jedna od aktivnijih članica zajednice je **EVA HEKLI**, učenica 3. razreda medicinske škole u Somboru. Nakon završene osnovne škole aktivno se uključila u zajednicu mladih vjernika. Eva je već nekoliko puta pisala za naš list i "Subotičku Danicu". Zamolili smo je da nam kaže nešto o sebi i svom proživljavanju vjere i svega s čime se susreću mladi danas.

- Eva, što ti je u dosadašnjem životu značila vjera?

Meni vjera daje poruku za konkretni život. Trudila sam se od ranijih godina ono što čujem u crkvi ili pročitam u sv. Pismu provoditi u svakidašnji život. U pojedinim situacijama teško je svjedočiti svoju vjeru: tu posebno mislim kada me netko povrijedi, trudim se ne vratiti istom mjerom. U ovom nastojanju veliku zahvalnost dugujem svojoj mami koja me je učila ovom načinu života. Za ovakav život potrebno je prilično truda i lako se čovjek može umoriti. Međutim, tu mi silno pomaže molitva koja me smiruje i daje mi nove snage.

- Što ti se čini koji problemi najviše muče današnje mlade?

Mnogi mladi mojih godina imaju velikih problema s kojima se susreću a ne znaju kako ih riješiti. Većinu mladih muče isti problemi koji opterećuju i sve ostale ljude na ovim prostorima. Mi mladi mislimo da imamo pravo na ljepšu i sretniju budućnost. Kako do nje doći? Različiti su putevi koji nas mogu dovesti do ljepšeg sutra. Mislim da je ipak jedino rješenje u tome da se i mi mladi što više potrudimo kako bi nam svima bilo bolje.

- Koliku ulogu u tvome životu imaju mladi iz vjeronaučne zajednice?

Uloga vjeronaučne zajednice je velika. Pokušavam aktivno doprinostiti rastu zajedništva među nama. Vrijedno je to što sa svojim vršnjacima mogu otvoreno razgovarati o svim problemima. Lijepo mi je biti u sredini u kojoj sam prihvaćena. Na isti način i ja pokušavam prihvaćati druge mlade. Važno mi je da naše druženje nije samo na satima vjeronauka, nego se rado susrećemo i u drugim prilikama.

- Koja bi bila tvoja poruka mladima?

Stvarnost u kojoj jesmo nije sjajna, ali mi mladi moramo se truditi tražiti načine kako živjeti ljepše. Sigurna sam da će nam svima biti bolje. Za bolje sutra treba postaviti temelje već danas. Na tim temeljima vremenom će se nadograđivati bolje sutra.

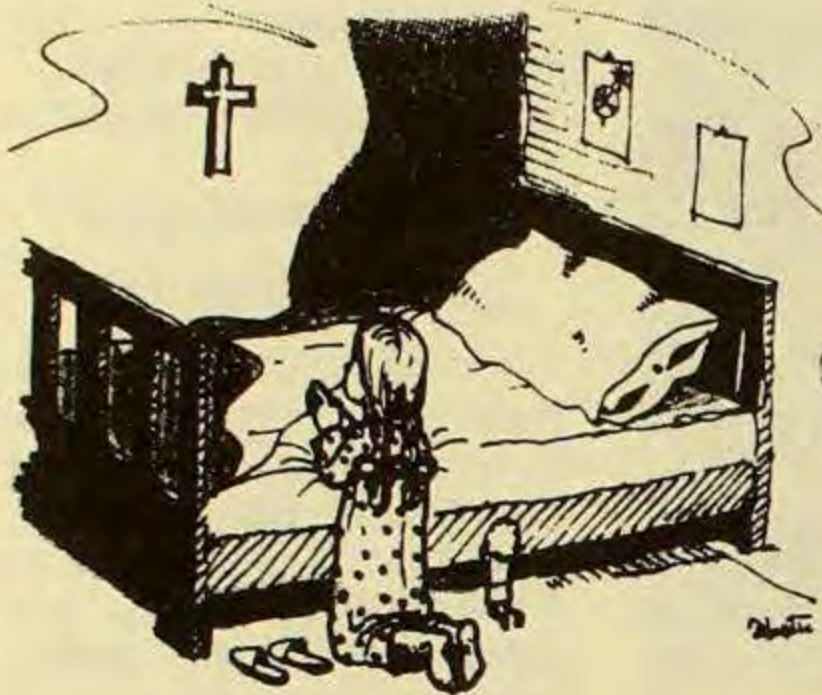
Razgovarala: S.P.

Pitali smo mlade što misle o "ZVONIKU", što bi željeli čitati, a što im se ne sviđa. I prijedlozi su dobrodošli. Opširnije o rezultatima ankete u sljedećem broju.

Uredila: Katarina Čeliković

MOLITVA

Što je molitva * Zašto moliti * Kako moliti * Kada i gdje moliti

Osobna molitva

Molitva je razgovor s Bogom. Isus je kazao: "Bez mene ne možete ništa učiniti" (Iv 15,5). Stoga, svaki novi dan treba započeti molitvom, ali i završiti ga razgovorom s Isusom. Moliti treba žarko, strpljivo i ustrajno. Molim kad ustanem, dok sam u školi, radeći u kući i kad legnem. Izmislit ću molitvu koja će biti samo moja.

U obitelji

Proširi svoju molitvu! Nikada ne moli samo za sebe. Molitva ima jedno posebno svojstvo: što je više daruješ, sve više raste i širi se. Isus nas je i tome učio: molio je više za druge nego za sebe. U obitelji zahvaljujemo prije i poslije jela, zahvaljujemo za zdravlje, zajedništvo.

U Crkvi

Euharistija, to je srce kršćanske molitve. Tu primamo cijelog Krista, njegovu riječ, njegovo tijelo i njegova duha. Kako ovdje moliti? Na to nas upućuje samo slavljenje: okupiti se, slušati, sjećati se, zahvaljivati, prikazivati sami sebe zajedno s Kristom, blagovati itd. U zajednici je ljepše i lakše moliti.

(o) (o)

Moje odluke za život: Želim naučiti moliti, a za to postoji samo jedan način - POČETI MOLITI * Svaki dan ću moliti
* Izmislit ću svoju molitvu * Molit ću u obitelji * Redovito ću ići na svetu misu

VJERONAUČNA GODINA POČINJE CIN, CIN!
ZVONČICI SU ZAZVONILI CIN, CIN!!!
I OBJAVILI NOVI LIST "ZVONIK"
BOG JE UVIJEK SA NAMA IGOR ZVONIK

Mnogi su od vas ukrali svoje kupone, ali nismo u mogućnosti sve objaviti. Iz Male Bosne stigla je majstorija od slame, a to nije jedina dopisnica ukrašena slamom. Zato smo

odlučili najljepše kupone sačuvati za prigodne izložbe. Dobri ste crtači, ali očekujemo da počnete i pisati. Iz Bajmoka nam je stigao i strip koji ćemo, kada to prostor dopusti, objaviti.

ŠTO MENI ZNAČI SV. MISA?

Kada se u nedjeljno jutro približavam našoj crkvi, zamišljam da na vratima stoji Isus i dočekuje me raširenih ruku. Kao dobar domaćin raduje se našem dolasku. Spremljena gozba je obilata, ali mi nismo obični uzvanici.

Pomisao na bezbrižno čašćenje pomuti događaj Velikog četvrtka... Posljednja večera i značajne Isusove riječi: "Ovo je moje tijelo... Ovo je moja Krv..."

Njegov zemaljski život privodio se kraju, a On nije želio rastanak. Vezu između neba i zemlje pretočio je u riječi: "Ovo činite meni na spomen." I zašto onda idem na misu?!

Ja želim život vječni, a to mogu postići samo onda ako Isus bude stalno sa mnom. To ću baštiniti ako ga bolje upoznam preko djela njegovih učenika i evanđelista; preko doživljaja ljudi, kroz prisposodbe.

Voljela bih Isusa susresti i da meni govori kao svojim učenicima, pa ga zato i zamišljam na vratima naše crkve.

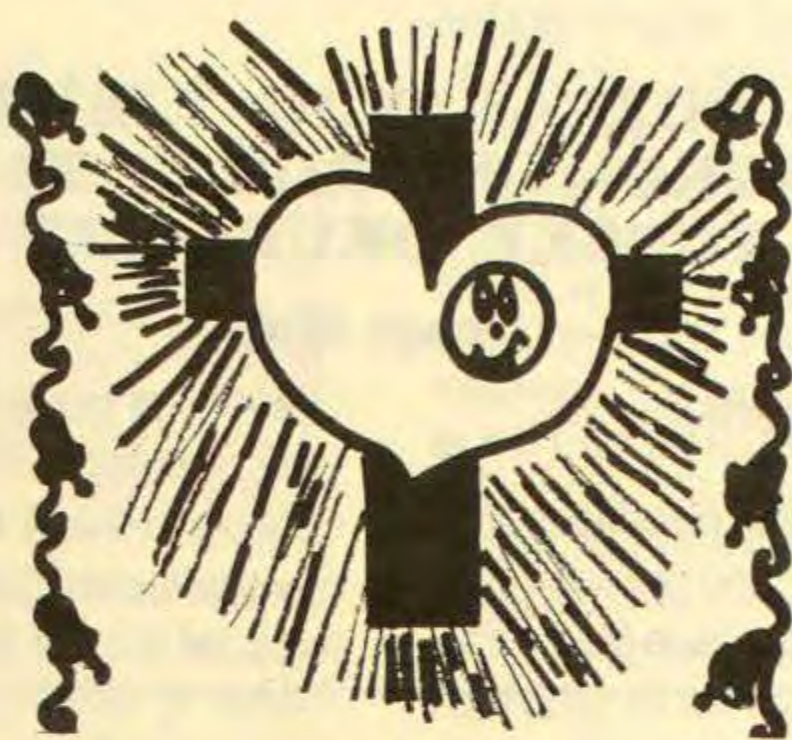
Maja Vulinović,
VI. razred, Sombor

Zadatak za vas

NACINITE SEBI KRUNICU

U mjesecu listopadu u crkvama i u obiteljima moli se **KRUNICA**. I vi biste mogli na vjeronauku ili kod kuće napraviti svoju krunicu, koja se još zove **RUŽARIJ** i **OČENAŠE** u nekim mjestima. Predlažem vam da napravite krunicu od jesenskih plodova, na primjer od graha, kukuruza, latica cvijeća ili drugog raznobojnog zrnja. Vaša mašta može svašta! Pošaljite nam crteže krunice i mi ćemo najuspjelije objaviti.

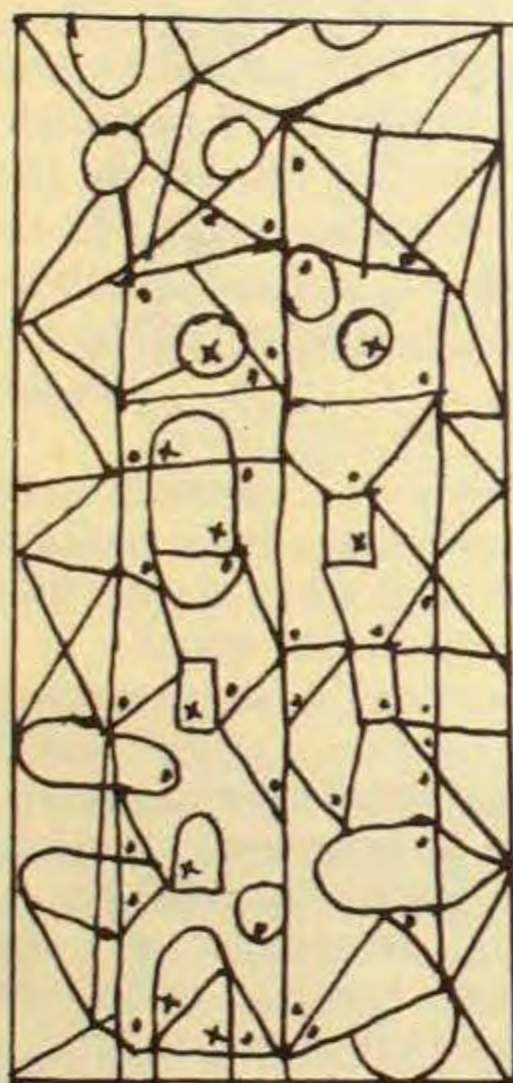
Napravite na vjeronauku izložbu vaših radova.

Tanja Šomodvarac
VI razred, Sombor

NAGRADNI KONKURS

Svi vi koji volite crtati i imate maštu dobijate priliku da postanete "tata" našem zaštitnom znaku ili, kako to neki kažu, maskoti našeg Lista. Dakle, do Božića je otvoren **KONKURS** za **ZASTITNI ZNAK "ZVONIKA"** koji će biti štampan na naljepnice i bedževe. Najbolji crtež bit će nagrađen, a o nagradi više riječi u narednom broju. Uredništvo će sastaviti Komisiju od 5 članova koji će izabrati najbolji crtež. Zvončići i Zvončice, na posao! Svoje crteže možete poslati do Božića, kada će se objaviti rezultati.

Uputstvo: Polja označena točkom oboji žutom, a polja s križićem plavom bojom. Na crtežu će nešto nedostajati. Razmisli i nacrtaj sam.

Rebus i crtež lijevo izradila je gđa. Branka Nemet.

MALO SE ŠALIMO

LIJEČNIKU SE ŽURI

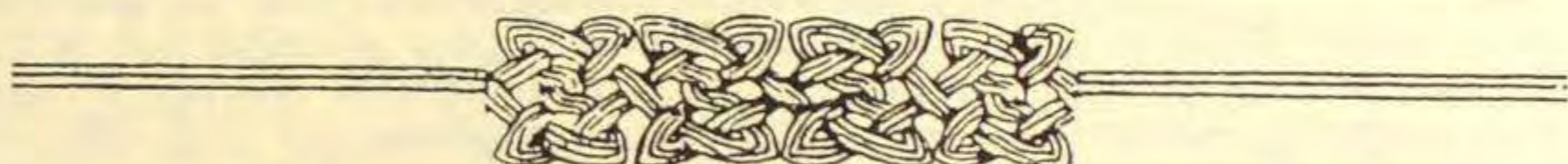
- Doktore...
 - Svucite se.
 - Ali, doktore...
 - Rekao sam da se svučete!
- Čovjek nakraju poslušaj i razodjene se.
- Onda, što vas boli?
 - Ništa. Dovezao sam vam kumpir.

NOGOMET

- Ti više voliš nogomet nego mene - žali se mala seka bratu koji neprestano sjedi pred TV umjesto da se igra s njom.
- To je istina - kaže braco - no tebe volim više nego boks i odbojku.

REBUS

S = D

DRAGI ZVONČIĆI I ZVONČICE

Kao što vidite, zadaci u nagradnoj igri nisu teški, a može se ponešto i naučiti. Ovog puta stiglo je mnogo više točnih odgovora, a to je znak da se volite igrati s nama. Točan odgovor u prošlom broju glasi: **KATEHEZA**. Svi vaši odgovori bili su točni.

Izvlačenju nagrada u Somboru prisustvovala je obitelj Vaci, koja i dalje brine da bude što više nagrada za vas. Dobrotvorima se priključio i g. Blaško Gabrić koji je poklonio komplet svezaka. Neka Bog blagoslovi sve darivatelje!

Svoje točne odgovore šaljite na adresu: Uredništvo "Zvonika", Ivana Milutinovića 52, 24000 Subotica, **najkasnije do 28. listopada** (oktobra). **Izvlačenje nagrada bit će u župi Sv. Jurja u Vajskoj u nedjelju, 29. listopada.**

U Somboru su nagrade dobili:

1. **Vladimir Jugović**, Bač - krunica
2. **Katica Gabrić**, Stari Žednik - godišnja pretplata na "Zvonik"
3. **Ladislav Budimčević**, Sombor - nogometna lopta
4. **Ivan Vaci**, Subotica - Novi zavjet
5. **Mario Vidaković**, Subotica - globus
6. **Mario Majstorović**, Sombor - radio prijemnik
7. **Ivan Šimunov**, Sombor - komplet svezaka
8. **Igor Medić**, Sombor - knjiga "Mali ključ Biblije"
9. **Marko Perčić**, Mala Bosna - slika Gospe bistričke
10. **Sanja Ivković**, Subotica - pribor za tehničko obrazovanje
11. **Maria Pavkov**, Sombor - metalofon

KUPON ZVONIKA br. 12

Koju molitvu rado molimo u listopadu mjesecu?

Odgovor: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Uređuje: Stjepan Beretić
Gašpar Ulmer:

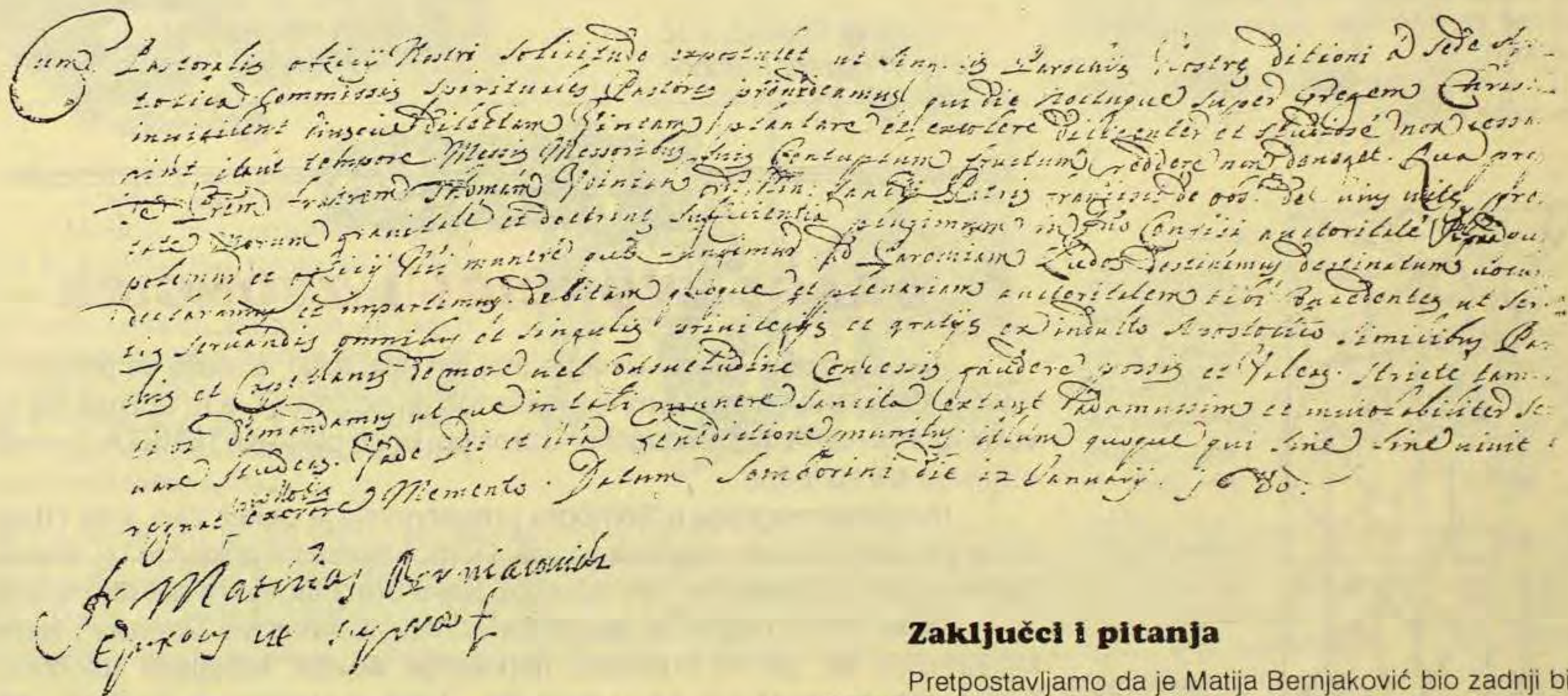
**NOVI PRILOG POZNAVANJU VJERSKIH PRILIKA
 NA SUBOTIČKOM PODRUČJU ZA VRIJEME
 TURSKE OKUPACIJE**

(Drugi dio)

Ludoški župnik fra Toma Vojnić

Pored spomenutih arhivskih dokumenata i podataka ota-
 ca franjevaca, vrijedno je spomenuti otkriće vrlo zaslužnoga
 arhivista Istorijskog arhiva u Subotici, profesora Lászla Magyara.

U svom je posljednjem istraživanju među spomenutim franje-
 vačkim spisima otkrio do sada sasvim nepoznatu odluku franje-
 vačkog biskupa Matije Bernjakovića iz 1680. godine. Dopušte-
 njem gospodina Magyara ovdje objavljujemo i faksimil i prijevod
 toga, za ljubitelji Subotice, veoma važnog dokumenta.

faksimil

Prijevod:

"Mi Matija Bernjaković iz Olova, sluga Krista iz reda svetog Franje, milošću Božjom biskup beogradski, administrator Smedereva kao i apostolski vikar i sluga nad mađarskim crkvama pod vlašću Turaka između četiri rijeke, naime Save, Drave, Dunava i Tise koje nemaju ustoličenog biskupa.

Pošto briga naše apostolske službe zahtijeva da pojedine župe na našem području opskrbimo od Apostolske stolice potvrđenim pastirima koji će danju i noću bdjeti nad Kristovim stadom i neće prestati voljeni vinograd marljivo i pažljivo saditi i obrađivati, tako da u vrijeme žetve neće propustiti vratiti žeteocima stostruki urod. Zbog toga tebe, brata Tomu Vojnića iz reda oca Franje na osnovu dokaza tvoga života, vladanja, znanja i postojanosti, te povjerenim nam pravom kojim raspolažemo i na osnovu službe koju obavljamo, određujemo te za župu Ludoš, tamo te određenoga želimo. To izjavljujemo dajući ti potpunu i potrebnu vlast, kako bi im se mogao okoristiti pridržavajući se svih i pojedinih povlastica i prava, koje su Apostolskom naredbom po redu ili običaju dane župama ili kapelanijama. Ipak ti strogo zapovijedamo da se potrudiš, da ono što je u takovoj službi određeno, bez pridržaja i neokrnjeno držiš. Idi okrijepljen Božjim i našim blagoslovom i sjeti se da se moliš za nas onome koji živi i kraljuje bez kraja.

Dano u Somboru dne 12. siječnja 1680.

fra Matija Bernjaković
 biskup kao gore".

Zaključci i pitanja

Pretpostavljamo da je Matija Bernjaković bio zadnji biskup za ovo područje u turskom periodu, jer je je pastoralnu skrb o katoličkim vjernicima poslije protjerivanja Turaka (1686.) opet preuzela nadbiskupija u Kalачi. Biskup Bernjaković je svoju odluku o postavljanju fra Tome Vojnića potpisao početkom siječnja 1680. godine u Somboru. Zašto Bernjaković tu odluku nije potpisao u Subotici? Sombor je bio u istoj situaciji kao i Subotica.

Još dva otvorena pitanja: Zašto je naselje Ludoš 1680. godine dobilo župnika u osobi fra Tome Vojnića? Je li tamo već postojala katolička župa?

Dosada najzaslužniji monograf Subotice, Iványi, spominje 1693. godine, poslije izгона Turaka, fra Jerka Guganovića (Ludasi Jeromos). Dobio je ime Ludasi po Ludašu, odakle je ponikao iz i danas ugledne bunjevačke obitelji Guganović. Iványi s pravom drži da je obitelj Guganović, i ne samo ona, i za vrijeme turskoga ropstva živjela na Ludošu.

Svakako smatramo da je naselje Ludoš bilo za vrijeme Turaka jedno od najvećih bunjevačkih naselja u Bačkoj. Tamo su, pored ostalih, stanovale i obitelji Vojnić i Jaramazović. Na današnjoj granici između Horgoša i Subotice, ovi su držali vodenicu podignutu još za vrijeme Turaka.

Segedinski franjevci i Subotica

Nema sumnje da su potkraj turskoga ropstva pastoralnu skrb na ovom području vodili segedinski franjevci. Mađarski povjesničar o tome piše: "Među segedinskim franjevcima salvatorijancima bilo je počev od 1650. godine uvijek franjevaca koji su znali "racki" te su tako bili u stanju da uz veliki trud i ne manju opasnost prihvate vjersku pastvu nad Bunjevcima koji su se 1686. (?) godine naselili u Subotici"

Isti auktor još kaže: "To što je Subotica postala katolički grad, može zahvaliti samo segedinskim ocima franjevcima".

KAD DJECA VIŠE NE VJERUJU

Obitelj smo s dvoje djece, sinu je 12, a kćerki 15 godina. Mi roditelji redovito molimo i idemo u crkvu. S djecom smo isto činili dok su bili mali. Ali sada oni to ne vole. Ni na misu više ne idu - prije svega kći. Nedavno je došla iz škole i kao grom iz vedra neba sasula: "Jedno ću vam reći: Ja više ne vjerujem u Boga!" Moj muž i ja smo ostali zabezeknuti i bez riječi. Kako se to moglo dogoditi i jesmo li i gdje pogriješili?

M.V., Subotica

Zaista možemo zamisliti kako ste nakon jedne takve izjave svojeg djeteta bili zgranuti i ostali bez riječi. Nije to rijedak slučaj ni u roditelja vjernika. Odgoj djece je teška zadaća. I najbolji roditelji ponekad griješe u odgoju. I uz najbolju volju i nastojanje da se djeca usmjere u pravom pravcu, rezultati često izostanu ili bivaju poražavajući, osobito što se tiče vjerskog odgoja. I mi dobro znamo da je lakše davati savjete nego li biti dobar roditelj i odgojitelj.

No, složiti ćete se da na svako pitanje postoji i odgovor, nekad uspješni, nekad manje uspješan. U svakom slučaju, roditelji se ne smiju predati u časovima krize i neuspjeha u odgoju. I Crkva zna koliko je velika odgovornost roditelja kao odgojitelja i kolika se sposobnost od njih traži, a koju svi ne mogu imati. Zato je potrebno tražiti pomoć baš od te Crkve, zajednice vjernika, osobito u stvarima vjere. Roditelji zajedno sa župnom zajednicom mogu bolje uspjeti u pogledu vjerskog odgoja nego li roditelji prepušteni samima sebi.

Na odgoj u vjeri utječu objektivne napasti i subjektivne slabosti. Ne možemo ovdje govoriti o svim tim okolnostima zbog ograničenog prostora, ali ćemo istaknuti barem neke koje su očite iz Vašeg pitanja.

Jedna od okolnosti i napasti po vjeru je sredina u kojoj se djeca i mladi kreću. Naime, živimo u materijalističko doba. Nakon pada ateističkog (bezbožnog) sustava društva, vjera se više ne zabranjuje. No, ostalo je nasljeđe materijalističkog mentaliteta, prema kojemu je materijalna, ekonomska osnovica ljudskoga života najvažnija. Po tom mentalitetu nije važno "biti", nego "imati". Nije važno biti pravi čovjek, nego imati što više! U takvim okolnostima mladi ljudi lako postanu plijenom takvog trenda. Budući da duhovne vrednote zahtijevaju odricanje, mladi prihvaćaju lakši put - put: "Kud svi Turci, tamo i mali Mujo!"

Druga objektivna napast je škola. I u njoj još uvijek vlada zakon inercije po kojoj je vrlo teško napustiti uhodani tijek nasljeđa višedecenijskog materijalističkog mentaliteta. Na primjer, povijest se ne tumači principom prvenstva duha nego prvenstva materije nad duhom. Zato nije nikakvo čudo da djeca što više napreduju u saznanjima, to više gube vjeru. Umjesto da bude obratno: što više znaju, to više duha, vjere i čovječnosti! I nemojmo misliti da je na Zapadu bolje stanje! Tamo je vjera zakonski slobodna, ali je stoljetni materijalistički mentalitet tako duboko urezan u dušu zapadnjaka da će s pravom reći jedan indijski mislilac: "Kad zapadnjaku pokažeš zelenu novčanicu (dolar), odmah će mu se lice ozariti radošću; ako mu pak ukažeš na Boga, odmahnut će rukom!"

Pubertet je također okolnost u kojoj djeca gube vjeru. To je doba spoznanja vlastitog "Ja"; doba kidanja djetinje vezanosti za roditelje; doba kad mladi počinju misliti "vlastitom glavom"; doba značajno za mladi naraštaj, ali i puno opasnosti po karakter i vjeru. Kao što veli jedan mislilac: "Mladost se očituje u težnji za nemogućim, što im se često posreći!" (H. Erhardt). Sjetimo se samo svoje mladosti! I mi smo se slično ponašali i slično nemoguća pitanja postavljali. Mladi su se uvijek žestoko konfrontirali sa svim uhodanim mišljenjima i postavljali isto tako bolna pitanja. S tim oni

dolaze svojim roditeljima - a i kome će najprije - i traže odgovore, često nestrpljivo ali iskreno. U tim godinama mladi traže ličnost na koju se mogu osloniti, koja ih može razumjeti i poučiti.

Tu prelazimo na subjektivne slabosti roditelja. Kad mladi izjave da ne vjeruju, roditelji moraju ući u diskusiju koja se može produžiti i kasno u noć, pa čak i na tjedne i mjesece. U svakom slučaju ne smiju se obeshabriti i uzdrmati. Oni trebaju pružiti valjane argumente svog vjerničkog uvjerenja. No, tu su roditelji neodlučni i slabi: prepuštaju mlade samima sebi ili misle da će već dobiti zadovoljavajuće odgovore od svojih vršnjaka. Ali, molim vas, ne tražite to od njih, jer se to neće dogoditi! Njima treba valjani odgovor od roditelja ili od kompetentnih.

Sigurno je da će u takvim diskusijama vaša vjera biti stavljena na ispit. Ali, ne izbjegavajte diskusiju. Pokazat će se koliko je duboka i čvrsta vaša vjera i kako možete svoje uvjerenje izraziti svojim jednostavnim riječima! To će biti i za vas veliko otkriće istine o vašoj vjeri.

Dozvolite s puno ljubavi da se dijete i opire vašim argumentima, no ne dajte se uzdrmati. Kad je dijete u ranijim godinama doživjelo iskustvo da je ono što su roditelji rekli ispravno, pa i onda kad je to u 5% bilo krivo (jer ni roditelji nisu nepogrešivi), i kad je to temeljno uvjerenje tu, kasnije neće imati problema da to što su roditelji rekli postane i njihovo uvjerenje.

Međutim, nisu svi roditelji stručnjaci u vjerskim pitanjima. Tu onda dolazi u pomoć zajednica vjere s redovitom vjerskom poukom (vjeronaukom), osobito za mladež, koja se uvodi ili je uvedena u sve naše župe.

No, tu su najočitije subjektivne slabosti, ponajprije roditelja. Roditelji znaju za vjeronauk, ali djecu šalju samo iz običaja ili zbog eventualne prve pričesti i krizmanja. Poslije toga niti čine išta, niti misle da je takva naobrazba potrebna ("Nek mi dijete i to obavi!"). Mladi pak sami radije izabiru put inercije i komotnosti. Tako nastaje problem: roditelji nisu kadri na sva pitanja iz područja vjere odgovoriti, a ne potiču ih da traže odgovore ondje gdje ih mogu dobiti. I tako se vrtimo u krugu neznanja i pitanja na koja nemamo odgovora. Očito je da je vjeronaučna pouka od temeljne važnosti kako za djecu tako i za mlade - buduće roditelje. (KKC 4,5).

Druga je subjektivna slabost roditelja kao odgojitelja što ne ustraju u kršćanskom odgoju svoje djece. Ako su djeca molila i išla na misu dok su bila mala a sada više ne mole, znak je ili popuštanja ili slabe kršćanske vjere. Zar ne da valja nastaviti ono dobro koje ste započeli dok su bili mali!? Ako budu rasli u vjeri prema dobi tjelesnoga rasta, onda će ostate vjernici i kasnije, pa i u doba mladenačke krize. U svakom slučaju, roditelji ne smiju ostate sami u svom nastojanju; valja se osloniti i na zajednicu Crkve koja ima iskustvo i sposobnost tumačiti svim ljudima Poklad vjere (KKC 84,87).

Preveliko navodno razumijevanje osobnih slabosti ("Sada više to ne vole!") vodi do omalovažavanja, razvodnjavanja i bljutavljenja naše svete vjere. A to je grijeh koji ćemo morati (i roditelji i odgojitelji) jednom okajavati još za života ili u vječnosti!

Evo, vjeronauk je započeo u svim župama naše biskupije. Molimo vas i zaklinjemo: Upišite djecu i potaknite mlade u tako važnoj stvari - rastu u vjeri bez koje nema ni pravog kršćanina niti kršćanskog rješenja životnih problema.

Ne mogu svi roditelji biti stručnjaci u vjeri, ali svi kršćanski roditelji mogu biti pravi kršćani koji svoju vjeru cijene kao najveće blago od Boga darovano.

Antun Miloš, Žednik

"VJERA JE PTICA KOJA PJEVA DOK JE JOS MRAK"

(Tagore - indijski pjesnik i filozof)

USPOMENA NA JEDNO
PROŠTENJE

...

RAB DUECA
VIST NE VOSI...

...

U prošlom broju najavili smo da ćemo započeti jednu novu rubriku koja će se zvati "Iz matičnih knjiga". Ona je pred vama. Do zaključenja lista, nažalost, podatke su poslale samo tri župe. Ponovo molimo gospodu župnike da nam do 20. u mjesecu dostave podatke iz matičnih knjiga.

Dragi čitatelji!

Ako želite objaviti umrlicu sa slikom svojih dragih pokojnika, ili ih se sjetiti o raznim obljetnicama njihove smrti, POŠALJITE NAM njihovu SLIKU s osnovnim podacima koje želite da objavimo, a novac poštanskom uputnicom na našu adresu.

zkvh.org.rs

Štovani gospodine Uredniče,

Sa zahvalnošću Vam potvrđujem da sad gotovo redovito stiže vaš katolički list mjesečnik "ZVONIK".

Od brojeva u 1995. godini stigli su 1. i 3-9. Nedostaje broj 2/1995.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

*Zadarski nadbiskup,
Marijan Oblak*

* * * * *

Poštovano uredništvo,

S velikim zadovoljstvom čekam svaki novi broj Vašeg lista "Zvonik".

Iznenadila sam se kad sam dobila dva zadnja broja tog lista. Čitajući "Zvonik" činilo mi se da nema nikakve daljine između Canade, tj. Sherbrooka i Subotice. Na ovaj način znam sve najvažnije događaje u mom lipom zavičaju.

Čestitam Vam na radu i želim puno strpljivosti i ustrajnosti.

Hvala što mi šalžete "Zvonik".

s. Nada Ivanković

* * * * *

Poštovano uredništvo "Zvonika",

Hvaljen Isus i Marija!

Javljam Vam se nakon devetog i desetog broja mjesečnika. Za svaku je pohvalu. Čestitam, stvarno je lijep i bogat sadržajem.

Želim Vam uspjeh da uz pomoć Božju uređujete list s vijestima iz cijelog svijeta.

Srdačan pozdrav članovima uredništva šalje čitateljka,

baka T. Barić iz Zagreba.

TAVANKUT

Nedjelja, 08.10. u 11 sati

Pred KAPELOM SVETE ANE

postavljen je novi križ.

BLAGOSLOV KRIŽA i SVETU MISU

predvodit će biskup mons. Ivan Pénczes.

BAČKI MONOŠTOR

ZAVJETNI DAN FATIMSKOJ GOSPI

Petak, 13. 10. 1995.

10 sati: svečana sv. misa (mađarski)

12 sati: svečana sv. misa (hrvatski)

sv. misu predvodi i propovijeda

mons. Marko Forgić, župnik iz Sonte

SUBOTICA - KATEDRALA

Subota, 14.10.95.

OBLJETNICA POSVETE KATEDRALE

biskupska misa u 18 sati

Nedjelja, 15.10.95.

SVETA TEREZIJA VELIKA

(ZAŠTITNICA GRADA)

- PROŠTENJE

biskupska misa u 18 sati

SUBOTICA-KATOLIČKI KRUG

TRIBINA MLADIH

Nedjelja, 22.10. u 19 sati

U PRIPREMI :

ZIDNI KALENDAR - 2,00 N. din.

DŽEPNI KALENDAR - 4.00 N. din.

NOVA SUBOTIČKA DANICA - 15.00 N. din.

**NALJEPNICE ZA
BLAGOSLOV KUĆA - 1.00 N. din.**

BOŽIĆNE ČESTITKE - 1.50 N. din.

MOLITVENIK "SLAVA BOŽJA" - 20.00 N. din.

Narudžbe slati na adresu "ZVONIKA"
Za sve narudžbe veće od 100 komada popust 20%
osim MOLITVENIKA

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/24-740. Glavni i odgovorni urednik: Andrija Anišić; zamjenik glavnog i odgovornog urednika: Franjo Ivanković; tehnički urednik: mr Ervin Čeliković; lektor i korektor: Katarina Čeliković; vinjete: Cecilija Milanković. Uredničko vijeće: Josip Anišić, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Bela Gabrić, Vesna Ivanković, Andrija Kopilović, o. Marijan Kovačević, Grgo Kujundžić, Antun Miloš, Josip Pekanović, Ivan Piuković, Blaženka Piuković i Branko Vaci. Tiraž 2800. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS", Otmara Majera 10, Subotica, Tel: 024/51-202.